

Domoljub

Ljubljani, 18. marca 1936

Leto 49 • Štev. 12

Še enkrat: zaščita kmetov

Obliuba min. predsednika

Ministrski predsednik dr. Stojadinović je v svojem poročilu v petek, 6. t. m. znova sprožil vprašanje kmetijske zaščite. Spet smo slišali obljubo, da bo vlada začela to vprašanje končno reševati. Stiri leta leži to vprašanje kot mora na našem kmetiskem stanu in na našem denarništvu. Doživeli smo celo vrsto uredb, ki so vse hotele veljati za končnovejavne, in nešteto izprememb, ki so jih naslednje uredbe spet izpreminjale. Utrdilo se je prepričanje, da ni nobena uredba in nobena izprememba končnovejavna in da vsakega pol leta doživimo popravke in dodatke. Iz te zmede sledi, da skrben kmet ne ve, kaj in koliko bi bilo pametno plačati, da zapravljen živi v preskrbnem prepričanju, da ne bo treba ničesar plačati, da denarni zavodi niso gotovi, v koliko naj kmete pritisnejo in v koliko ne, da končno sodišča odlagajo razsodbe, ker je vedno obljubljen še kak pravilnik, ki more še to in ono predelati, pa seveda še ni izšel. Živimo glede tega vprašanja v pravni negotovosti, ki ustvarja zmete in zmede, pospešuje medsebojno nezaupanje in povzroča gospodarsko nazadovanje na vseh poljih. Zaščita kmetov ni več samo vprašanje kmetov, ampak je danes vprašanje vsega gospodarstva. Kdor bo to vprašanje pravilno rešil in tako rešil, da bo mogel potem vsakdo reči, sedaj je stvar v resnici končana, bo napravil vsemu gospodarstvu in vsaj državi ogromno dobroto. Bog daj, da bi se res sedanjí vladi posrečilo najti prava sredstva, da to strašno rano narednega gospodarstva zaceli.

Rešitev vprašanja ni lahka

Ob tej priliki — daje nam jo ministrski predsednik, ki je bil toliko pogumen, da je odkrito povedal, da to vprašanje še ni rešeno — naj povemo ponovno svoje misli, kako bi bilo treba to vprašanje prijeti, da pridemo do končne rešitve. Prav dobro se zavedamo, da je to vprašanje silno težko, ker izvira v veliki meri iz splošne gospodarske krize, ki je zavladala po vsem svetu in se ji torej tudi v naši državi ne moremo ogniti. Težko je radi tega, ker so dosedanje uredbe, ki smo jih zgoraj označili, napravile ogromno škodo, ki jo bo treba sedaj popravljati. Kljub vsem težavam pa smo prepričani, da se da to vprašanje vendarle rešiti. Ne pravimo, da se da rešiti vsakega kmeta. Kdor je zapravljevec, mu lahko odpustite vse dolgeve, pa bo nove napravil. Kdor ne zna gospodariti, mu je vsak korak gospodarska nesreča, iz katere si ne zna pomagati. Kdor je po nesreči ali po svoji nerod-

nosti zadolžen tako, da bi tudi v rednih razmerah svojega dolga ne plačal, ga tudi nobena zaščita ne bo rešila. Toda gre za to, da tiste kmete-dolžnike — in teh je vendar ogromna večina — rešimo, ki bi svoj dolg v rednih razmerah, kot so bile pred gospodarsko krizo, s pridnostjo in primernim trudom v redu odplačali.

Ali se da rešiti z dvigom cen?

Ko bi mogli dvigniti spet cene kmetijskih pridelkov na tisto višino, kot so bili n. pr. l. 1928, bi bilo vprašanje samo po sebi rešeno. Toda vsakdo ve, da to ni mogoče. Če udara v državo argentinska pšenica in koruza po neprimerno nižjih cenah kot jo more pridelati naš kmet, je jasno, da naš kmet na svetovnem trgu ne more dvigniti cen. Če morate plačati za živino, ki jo hočete spraviti na dunajski trg, toliko na carini in stroških, ki jih nabije Nemška Avstrija za uvoženo govedo, kot ste dali za govedo samo, je jasno, da ne more biti toliko izvoza, da bi se cene živin v resnici trajno popravile in dvignile na ono višino, kot je bila pred gospodarsko krizo. In podobno je z drugimi kmetijskimi proizvodi. Dajo se pač pri primernem državnem gospodarstvu in ob primernih trgovskih pogodbah prevoznih tarifah itd. cene nekoliko zvišati, toda ne moremo, kot rečeno, na prejšnjo višino radi svetovne gospodarske krize. Zato na ta način vprašanja kmetijskih dolgov ne moremo rešiti. Iskati je treba drugih poti.

Nužna pomoč države

Naša misel je: Če je res kmet steber države, — in to je po našem mnenju —, potem je dolžnost vse države, da kmetiskemu stanu pomaga. Če je vsa država kot velika družina, potem je treba, da v tej družini priskočijo vsi na pomoč tistemu članu družine, ki je trenutno v največji stiski. In to je kmet. Mi smo tedaj mnenja, da mora država za rešitev vprašanja kmetijskih dolgov žrtvovati, in če, treba tudi veliko žrtvovati. Ohranitev kmeta na njegovi zemlji je eno glavnih vprašanj narodnega gospodarstva. V vseh državah se tega zavedajo. Prav pod Hitlerjevo vladno so v Nemčiji vpeljali zakon o stalnih kmetijskih domovih, kar dovolj priča, kako čutijo Nemci, da je treba ohraniti kmetijski stan zdrav in močan.

Kako naj država pomaga

In v čem naj bo ta pomoč države? Prvič je treba poskrbeti, da kmet svoje dolgeve plača v dolgi dobi. Ker je vse gospodarstvo tako padlo, kmet nima dohodkov, da bi mogel

v enem letu veliko plačati. In prav to je velika napaka dosedanjih uredb, da so računale, da mora kmet že v 12 letih vse plačati. Prva leta manj, potem pa vedno več. Če gledamo lestvico, koliko naj plača vsako leto, vidimo, da bo moral 12. leto plačati skoro 16% svojega dolga. Ni misliti, da bi se gospodarstvo tako hitro izboljšalo, da bi mogli vsi kmetje vse plačati v 12 letih. Kmet potrebuje za tako odplačilo daljšo dobo — recimo 25 let. Drugo pa je: Kmetu mora država odvzeti plačevanje obresti ali pa te vsaj tako znižati, da bodo pomenile v resnici le dejanske stroške pri upravljanju dolgov. Visoka obrestna mera je tudi eden izmed vzrokov sedanje denarne krize, zato je že samo po sebi prav, da padejo obresti na najmanjšo mero.

Z znižanjem obresti bi bili seveda silno udarjeni denarni zavodi, ki morajo svojim vlagateljem zopet plačevati obresti. Tudi dolge dobe za vračanje kmetijskih posojil denarni zavodi ne bi mogli prenesti brez potresa. Zato pa mora država vzeti to breme, ki smo ga zgoraj označili, na svoje rame. Država ali kak državni zavod naj bi prevzel kmetijske dolgeve in izplačal v gotovini denarnim zavodom, kar jim kmetje dolgujejo. Tako bi mogle zadruge zopet začeti z izplačevanjem vlog in gospodarstvo bi dobilo nov pogon. Kmetje pa bi potem v dolgi dobi kar pri davkih odplačevali svoj dolg državi. Njih korist bi bila: dolga doba za vračanje dolgov in oprostitev od obresti. Vrnili bi v dolgi dobi le glavnico. Prazne pa so seveda tiste marnje, da ne bi bilo treba dolga sploh plačati.

Vse to so seveda samo osnovne misli in bi bilo treba po natančnem preračunavanju ugotoviti podrobnosti. Zavedamo se, da so tudi s tem načrtom zvezane težave, toda prepričani smo, da niso neprekorajljive. Če pride kdo z boljšim predlogom, bomo seveda z veseljem zanj.

Poudarili smo, da je dosedanja zaščita, o kateri se je že toliko pisalo in govorilo, samo prekladanje bremena z ene rame na drugo. Kmeta sicer upniki niso mogli pognati z njegovega posestva, toda kmet je pri tem izgubil vsako možnost, da pride do denarja, splošno nezaupanje je zrastle, denarni zavodi, zlasti kmetijski, so naravnost obstali. Škoda za vse gospodarstvo, zlasti za kmetstvo je bila večja kot pa dobiček, ki ga je imel posamezen kmet od njega. Zavedati se namreč moramo, da namenoma in škodoželjno nobena kmetijska posojilnica svojih dolžnikov ni preganjala.

Dolžniki in zadruge

Ko govorimo o kmetijskih posojilnicah — naših zadrugah —, pa moramo pripomniti še to-le: Po dosedanjih uredbah more vsaka zadruha izterjati, kar ji je kdo dolžan na obre-

stih za l. 1934, dalje na obrestih za l. 1935 in za l. 1935 še 1% dolga. Če pa dolg ne presega zneska 6000 Din, mora dolžnik poleg obresti plačati vsako leto četrtno dolga. Če teh obveznosti ne izvrši, pride sploh izpod vsake zaščite. Nekateri, ki niso v prejšnjih letih nič plačali in se zanašali, da ne bo treba plačati, prihajajo sedaj seveda na ogromno zadrego. Tudi mnogi dobri plačniki imajo težave, ker pač ne pridejo do denarja. Imamo zalibog že vedno tudi take trdokožce, ki se kljub vsem opominom niti ne zgledajo pri denarnem zavodu, kjer so dolžni. Pametnim kmetom-dolžnikom svetujemo, dokler so sedanje urede v veljavi, da stopijo k posojilnici in se pametno pomenijo, kaj morajo in morejo plačati. Postenege in skrbnege gospodarja, ki pokaže vso dobro voljo, nobena posojilnica ne bo gnala naproti, razen če bi bila skrajna nevarnost, da zaradi njegove prezadolitve pri njem sicer napravi izgubo.

In še to naj dodamo v pouk vsem tistim, ki imajo opraviti z zadrugami: Vsak dolžnik pri zadrugi je obenem član zadruga. Vsak član pa garantira za izgube pri zadrugi z vsem svojim premoženjem. Zaščita kmetov ni na tem prav nič izpremenila. Tisti dolžnik tedaj, ki se v svojem srcu veseli, da bo zadruga pri njem izgubila, ne pomisli, da bi potem to izgubo moral vendarle sam plačevati. To naj velja v tolažbo tudi skrbnim varčevalcem, ki danes z obupom gledajo, ko ne morejo priti do denarja. Res je težava ogromna, res je, da dobivajo nizke obresti, toda prav to, da je vsak član zadruga porok za zadrugo z vsem svojim premoženjem, daje jamstvo, da se bodo rezme enkrat vendarle zadovoljivo izpremenile. Jasno je, kot smo že zgoraj označili, da mora vlada, ko bo reševala vprašanje kmetijske zaščite, obenem rešiti tudi vprašanje obtoka denarja pri naših kmetijskih posojilnicah.

Povedali smo odkrito, da z dosedanjimi uredinami o zaščiti kmetov ni nihče zadovoljen. Dobro vemo, da nihče ne bo napravil take, da bi bili vsi za njo. Tisti na primer, ki se zibljejo v misli, da ne bodo nikoli nič plačali bodo proti vsaki, ki jim dolgove ne odpusti. Prepričani pa smo, da se da to vprašanje tako rešiti, da bo ogromna večina zadovoljna in da pridemo zopet do tega, da bo kmet mogel nositi svoja bremena, četudi s trudom in naporom, in da bo vsak vlagatelj spet vedel, kako je z njegovim denarjem. Beseda ministrskega predsednika kaže, da je vendar prodor tudi v Belgradu mnenje, da je to vprašanje eno glavnih gospodarskih vprašanj. Upajmo, da bo imela vlada pri reševanju te težke zadeve srečno roko in da pride želja našega kmetkega naroda čimprej do uresničenja.

Sami si delajo cesto

Ze pred 25 leti so začeli s prvimi deli za zgradbo ceste med Kolašino in Belim Poljem. Celotna cesta bi bila dolga 45 km. Tekom let so zgradili 41 km. Torej še 4 km in dovršena bi bila cesta, ki bi po najkrajši poti vezala Črno goro s Sandžakom, z Bosno in s Srbijo.

Pri zadnjih štirih km je delo obstalo in ni šlo naprej. Zdaj so Kolašinci, brez ozira na stan sklenili, da sami dokončajo nedovršen del ceste. Tako so si trgovci, kavarnarji, obrtniki in uradniki nabavili krampe, motike in lopate in odšli te dni na delo. Bila jim sreča mila!

Proračun in finančni zakon

Jugoslovanski fašisti in pofarji so zadnje tedne vse poskusili, da bi naši vladi onemogočili težko delo za ureditev zavoženih gospodarskih razmer. Proračunsko razpravo so v finančnem zakonu zavlačevali, v skupščini pa so z razbijanjem in tuljenjem skušali onemogočiti vsako resno delo. Ni jim uspelo! Večina skupščine je šla brez ozira na tako opozicijo po zavrtni poti naprej. Vse je kazalo, da bo proračun z znatno večino glasov sprejet. Zato se opozicionalec, kateri je tudi precej slovenskih poslancev, niso ustrašili niti pred zločinom, samo da bi dosegli svoje namene in zopet zavladali z nasiljem. Hvala Bogu, revolver v zločinčevi roki ni dosegel namena. Ponesrečeni napad je izšel le v gnil in ogorčenje. Jugoslovanski pofarji in fašisti so se pokazali v pravi luči. Upajmo, da so njihovi poskusi za vedno zrušili.

Proračun izglasovan

Kljub žalostnemu dogodku v skupščini je šla proračunska razprava, ki jo pot naprej in omo sredo je bil državni proračun v poslanski zbornici izglasovan.

Izglasovani proračun je podlaga za gospodarstvo naše državne uprave v bodočem proračunskem letu. Priznati moramo, da proračun v marsikateri postavki ni takšen, kakršnega bi si mi Slovenci želeli, toda zato ne smemo dolžiti sedanjo vlado, ampak ljudi, ki so doslej dolga leta gospodarili v državi tako, da se bodo dale storjene napake le v več letih in z velikimi žrtvami popraviti.

Finančni zakon

Stara navada je, da obenem s proračunom izglasujejo tudi finančni zakon, s katerim je določeno, kako je treba razumeti in porabiti proračunske postavke. Vsak finančni zakon ima navadno tako zvane amandmane, dopolnila, ki dajejo posameznim ministrom posebne pravice, ne da bi bilo treba zanje še kake ponovne odobritve skupščine.

Slovenskima zastopnikoma v vladi se je posrečilo spraviti v letošnji proračun in v proračunska dopolnila nekatera določila, ki so bistvene važnosti za Slovenijo in ki smo jih Slovenci doslej brez uspeha zahtevali in pričakovali.

Železniške zveze

Ena takih važnih pridobitev je zagotovilo, da se bo pričeta proga St. Janž-Sevnica nemoteno nadaljevala. Prometni minister je tudi dobil dovoljenje, da prične z deli za progo Črnomelj-Vrbovsko, ki bi za Slovenijo pomenila znatno skrajšanje zveze z morjem in ki bi tudi mednarodni promet od Dunaja doli vodila naravnost na Sušak.

Kmetijske zbornice

Za kmetijski stan, ki je v državi daleko najmočnejši, je važno pooblastilo kmetijskemu ministru, da sme ustanavljati in organizirati kmetijske zbornice po državi. Posamezne zbornice se bodo ustanovljale z odlokom bana in po zaščitanju banskega sveta. Mi smo že večkrat poudarjali, da trpi kmetijski stan veliko škodo vsled tega, ker nima svojega stanovskega zastopstva, kakršnega imajo vsi drugi stanovi. Zato je kmet tudi med vsemi

stanovi največji revež in najbolj zapostavljen. Seveda ne smejo biti bodoče kmetijske zbornice le z uradništvom natrpane kancelije, ampak žive ivorbe, ki bodo znale prav reševati zapleteno vprašanje rešitve našega kmeta. Zbornice ne bodo nikdar zanič, ako ne bodo kmetje sami potom svojih stanovskih organizacij vplivali na to, kakšne naj bodo. Zato je dandanes nujno potrebno, da se slovenski kmet organizira v svoji pravi stanovski organizaciji, to je v Kmetički zvezi. Samo organizirani kmetje bodo imeli pri bodočih kmet. zbornicah besedo.

Vseučiliška knjižnica

Važno za našo kulturo je zagotovilo, da se že letos začne graditi vseučiliška knjižnica v Ljubljani in je vlada stavila v proračun zanj zopet 750.000 Din. Tudi vse druge stvari, ki jih je bilo precej, so sedaj srečno odstranjene, tako da smemo upati, da bodo z delom čimprej začeli in da bodo naši delavci zopet lahko zastupili same pri tej stavbi več milijonov.

Komasacije občin

Kako je JNS komasirala naše občine, dobro vemo. Kjer je bilo le mogoče, so napravili drugače, kakor je bila ljudska volja in smisel zakona. Zato ni čudno, da je s sedanji občinski meji vse nezadovoljno in da jih hočejo povsod popraviti. Zaradi tega je dobil notranji minister pooblastilo, da sme tekom 6 mesecev izvršiti prekomasacijo občin, jih združiti več v eno ali pa eno razdeliti na več občin. Občinam sme določiti tudi nove sedeže. Prav tako sme notranji minister na novo določiti meje okrajev v okviru banov. Pri nas so nekateri kraji, ki so od sedeža okrajnega glavarstva tako oddaljeni, da le z velikimi stroški in z veliko zamudo časa opravljajo tam službene posle. Tem je sedaj omogočeno, da se potom pristojnih organov obrnejo na notranjega ministra, da jim preuredi meje okrajev tako, da bodo kolikor mogoče odgovarjali gospodarski in krajevni skupnosti v posameznih pokrajinah. (Škofja Loka bo s tem verjetno dobila okrajno glavarstvo.)

Naše bolnišnice

Ministru za socialno politiko je bilo dovoljeno posejilo v znesku 25 milijonov Din za dozidavo in prezidavo nekaterih bolnišnic. V okviru te vsote je za splošno bolnišnico v Ljubljani in za zgraditev ženskega oddelka v umobolnici na Studencu namenjenih 5 milijonov dinarjev. Zopet je tu naša naloga, da pridemo na dan s stvarnimi načrti in utemeljenimi predlogi, da se ne bomo sedaj šele prepirali, kje naj kakšna stena stoji in v kakšnem slogu naj bo pozidana.

Zadovoljni ste le, kadar dobro in poceni kupite!

Radi tega se zgledite pri nakupu blaga za ženske in moške obleke in drugih potrebščin. avilnatih rut in šerp pri

JANKO ČEŠNIK-U

LJUBLJANA, Lingarjeva ulica

Tam boste dobro in pošteno postreženi

Materinski dan

Vsako leto praznujemo pomemben praznik materinskega dneva. Potrebno je to in lepo, vendar je pa nevarnost, da nam ta praznik polagoma ne postane zgolj lepa navada, ki pride in mine kakor sto drugih spominskih dni. Moramo pa ohraniti pravi pomen tega praznika. V mnogočem se namreč ta praznik loči od drugih. Prvi namen dneva je, da vsa naša slovenska družina počasti svojo mater, svojo slovensko mater: da ji izkaže dolžno čast, da se ji zahvali za tisočere žrtve, za vse trpljenje, ki ga za svoj narod prenaša. Drugi, še močnejši pomen pa je klic po materinstvu, spoznanje globoke svetosti materinstva, njegove življenjske moči, obenem pa more biti — in to je vsak dan bolj potrebno — upor proti tistim nečloveškim materam in ljudem sploh, ki so zavrgli svetost materinstva, ki ga okrutno zlorabljajo in tepajo najsvetejše svetinje: umor nerojenih!

Kaj bi še ostalo od naših slovenskih domov, če bi jim v trenutku iztrgali vse matere? Kaj bi ostalo od tisočev družin, če bi jim vzeli srce družine — mater? Da, mati je srce in če bi srce izrezali živemu telesu, bi ne bilo v njem več življenja. Od prvega trenutka, ko otrok zaživi pa do groba in še naprej, je mati vsa pri svojem otroku; vse kar stori, kar dela, ni več zanjo, marveč za njene najljubše. Kdo bi mogel prešteti vse žrtve, ki jih prinašajo naše matere na oltar družinskega življenja; kdo bi preštel vse zasluge, ki so si jih priborile naše zdrave, trpeče matere za ubogi svoj narod, da živi, težko živi, pa vendar ne omahne. In mati trpi tiho, vdano skrito; ne slišimo vsakega njenega vzdihla, ne vidimo vseh njenih solza, samo Bog posluša vse njene molitve. O, kaj smo dolžni svojim materam! Saj je vse tako skromno, malenkostno. Z denarjem ne bomo poplačali njenega truda; z besedo ne moremo, ker je prešibka. Veliko ji povrnemo z molitvijo, a matere so znale za nas bolje in lepše moliti, kakor znamo mi za matere. Mati je vsaka žrtev, vsaka posebej. Mati je močnejša kot vsi orjaki, ona zna delati čudeže, za katere vesta samo ona in Bog in so navadnim človeškim očem zakriti. In slovenska mati! Več je trpela v zgodovini kakor druge, še danes trpi in vendar živimo. Po deset, po deset nas živi po kmečkih domovih, po predmestnih barakah, po delavskih revirjih. Časi so strašnejši kot so kdaj bili, a mati daje vsem kruha, vsi jemo, če imamo kaj ali nič, od gladi še ne umiramo in še ne bomo; verujemo v svoje matere.

Če bi hoteli postaviti slovenski materi spomenik, bi napravili ženo z odprtimi prsi, v roki bi držala srce in kri bi kapala na otroke, ki bi stezali k njej roke. Kakor ptič pelikan, ki si lastno srce izkljuje, da napoji svoje mladiče. To bi bil simbol materinske žrtve, njene silne ljubezni, ki daruje za svojega otroka vse.

Klic po materinstvu. Tega pri nas do najnovejših časov nismo poznali. O, vse je lepo, vse čisto, mati je mati in tem gre vsa čast. Toda žal, vse matere nočejo biti — matere. Kakor se to sicer protislovno sliši, vendar je v tem grenka resnica, pred katero moramo za-rediti. Hvaljen Bog, slovenska mati je ostala mati, zato je pa tem sramotnejše za one matere, ki niso matere, so samo herodovske matere. Zlo posledice vojske, modernega napredka, takozvan civiliziranosti, napredka, moder-

nosti, celo kulturnosti — so nam prinesle seboj nepoznano gorje — herodovske matere! Človek se nehoče vprašati kako je to mogoče, da mati more tako ogabno pljuniti na svojo najvišjo čast, na svojo najsvetejšo dolžnost, na svojo najodličnejšo pravico... Če ljudje v vojski pobijajo, če se v pijanosti koljejo ali v sovraštvu, če budodolca obsodijo na smrt, vse to se s človeškimi besedami da razložiti, nazadnje je že nekako razumljivo, čeprav mnogokrat krivično, toda — že mati, živa podoba ljubezni, nositeljica življenja — svojemu nedolžnemu bitju ne da niti zagledati luč sveta — Bog nas varuj — kako pa naj to sploh razumemo??? Greh bi storil, kdor bi tako žensko imenoval mati! Ne zasluži tistega imena, pod katerim se skriva ljubezen, življenje, blagoslov, žrtev, svetost, vse lepo in dobro, čisto in popolno. Zato — tako se navadno opravičujejo — more, ker nočejo, da bi otrok na svetu trpel, saj je že tako dovolj trpljenja na svetu. Z nekakšno ljubeznijo se torej opravičujejo. Če torej vidim, da revež trpi in se mi smili, ga bom ubil iz ljubezni, da ne bo več trpel. Pol sveta bi kar pobili, pa bo za vse dovolj. Da, to je logični zaključek, če od tiste »ljubeznice«, s katero matere more nerojene otroke, storimo korak naprej! Dejstvo, ki ga mora priznati vsak človek, je: Nerojen otrok je prav tako in prav toliko človek in kot človek pred svetom in Bogom prav toliko vreden kot mati ali oče ali kdor koli drugi — človek je. — Razlika je samo ta, da je nerojen otrok popolnoma nedolžen in da ni zmožen nikake obrambe. Prav zato je pa umor teh nesrečnih bitij še toliko grozovitejši. — Naj bo materinski dan mogočen klic po pra-

Oglas je registr. pod št. 1753 od 17. XII. 1935.

vem, živem svetem materinstvu, obenem pa glasen protest proti herodovskim materam. Ne bodo nam prinesle rešitve iz današnjih budih časov herodovske matere s svojimi zločini, ne bo nas odrešil greh. Rešitve čakamo le v zmagi žrtve, ljubezni. Zahvaljen Bog, zahvaljene naše matere slovenske; ta materinska ljubezen pri nas še ni ugasnila, žrtve še niso prenehale, toliko večje so, kolikor so težji časi, zato bodo pa tudi toliko bolj blagoslovljene.

Slovenska mati! Ti čuvarica naša, naš ponos in naša ljubezen! Kličemo te, sinovi tvoji, Boga prosimo zate, da tvoja ljubezen ne bi nikdar omahnila. Dokler boš ti roke kvišku držala kakor nekoč Mozes, ki je molil na gori, toliko časa bomo živeli in zmagovali!

Peter Križman:

MATERI

Mati, pot življenja vodi
v daljini, ne poznani kraj
Koderkoli človek blodi,
k tebi hoče le nazaj.

Joj, kako se vsi bojimo
dni pred sabo in poti,
neprestano hrepenimo,
da bi k tebi spet prišli.

Vedno z mano, mati moja,
hodiš in me vodiš ti,
tvoja roka brez pokoja
kaže pota in smeri.

Ko je ura najbridkejša,
ko vsa trnjava je pot,
misel nate najsvetlejša
varuje zablod me, zmot.

Kadar v žalosti omahnem
in me kruta sila stre,
duh tvoj tiho vame dahne,
spet svetlo je, čisto vse.

Mati, preden pa odideš,
toplo me pokrižaj še;
tvoj spomin seboj ponesem;
srečno k tebi vrnem se.

Za materinsko čast

Pred petrovgradskim okrožnim sodiščem je stala te dni kmetica Marija Herold, mati devetih otrok iz Belega Blata, nedaleč od Petrovgrada. Obtožena je bila, da je trgovskemu agentu Franju Fili še v januarju prejšnjega leta brizgnila v oči večjo količino kisline z namenom, da agenta oslepi. Zdravnik je nudil agentu takošnjo pomoč in je izgubil zato samo eno oko.

Obdolženka je izpovedala, da je agent predal možu stroj za predelavo mleka in da je bil več dni pri hiši ter jo v odsotnosti moža nadlegoval. Ko je Fili odpotoval, se je

hotel nad obdolženko maščevati s pismom, ki ga je poslal Heroldu in v katerem je označil obdolženko kot manjvredno gospodinjico, ki nič ne zna in ni pri hiši drugega kot fabrika za otroke.

Ko se je pozneje enkrat agent Fili oglašil v Heroldovi hiši, se razžaljena obdolženka ni mogla več brzdati in mu plusknila v lice kisline.

Sodišče je spoznalo Marijo Herold za krivo, vendar z ozirom na to, da je bila izzvana, jo je obsodilo samo na en mesec zapora in še to le pogojno za eno leto.

KAJ JE NOVEGA

Lavantinski vladika o svetosti zakona

Lavantinski škof dr. Ivan Tomažič je izdal postni pastirski list, v katerem predloži vernikom najvažnejše verske dolžnosti. O krščanskem zakonu prevzvišeni poudarja sledeče:

Treba je pojmovati krščanski zakon kot dosmrtno obvezo v popolni ljubezni. Če se bo tako pojmovanje krščanskega zakona povsod utrdilo in poglobilo, ne bo toliko prenapljenih porok in nesrečnih zakonov ter ločitev. Škof posebno sviri pred poročitvijo pred posvetno oblastjo ali pa po drugoverskem obredu, dokler prvi zakonski se živi, ker je to prešuštvo.

Nato se škof odločno obrača proti staršem, ki zabranjujejo naravni učinek zakonskega obdavanja, to je potomstvo. To je in ostane umor, obenem pa je v pogubo narodu. Zakonska pa imata tudi druge stroge dolžnosti napram otrokom, družini in služničadi; morata dajati zgled lepega življenja, odvrčati od hiše vsako pohujšanje in zapeljevanje ter se ogibati nespodobnega govorjenja in preklinjanja, pa skrbeti, da bo v hiši in družini vladala pobožnost, medsebojna sloga in poštenost.

OSEBNE VESTI

d Zlato poroko sta obhajala 78 letni Anton Skubic in njegova žena Jera roj. Okorn in sicer pri sinu g. župniku v Gor. Logatcu. — Na mnogo leta!

d Dušnopastirske izpremembe. Imenovani so bili: Jožef Košir, prefekt v Marjanišču v Ljubljani, za suplenta veroučitelja na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani; Jožef Hostnik, kaplan v Dolu pri Ljubljani, za veroučitelja-pravnika na drž. narodni šoli v Kočevju; Martin Tekavec, C. M. za kurata v banovinski umobolnici na Studencu; dalje kot župni upravitelji: Franc Kirar, kaplan v St. Vidu pri Stični, na Novo Oselico, Viljem Pipp, kaplan v Cerkjah pri Kranju, za to župnijo in Franc Pleša, benediktin v Smartnem pri Litiji, za St. Jurij pod Kumom. — **Premeščeni so bili:** Janko Preželj, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za kaplana v St. Vid pri Stični, dalje kot kaplani: Jožef Rott iz Predvdora v Dol pri Ljubljani, Franc Mozetič z Dobrove pri Ljubljani v Kostanjevico in Alojzij Jenko iz Trebelnega v Loški potok. — **Upokojen je bil g. Jožef Kranjc**, župnik v Zlatem polju.

d Sprememba na mestnem socialnem uradu. Mestni župan dr. Juro Adlešič je razrešil dolžnosti načelnika socialnega oddelka mestne občine mestnega fizika dr. Mavricija Rusa. Dolžnost načelnika socialnega oddelka bo začasno opravljal ravnatelj socialnega urada g. Čiuh. — Dosedanja uradnika mestnega socialnega urada gg. Rudolf Juvan in Lojze Sedej sta prestavljena in sicer prvi na gospodarski urad, drugi pa h kulturnemu oddelku. Mesto njiju sta predstavljena k socialnemu uradu uradnika gg. Emil Medved z gospodarskega urada in Alojzij Medved s kulturnega oddelka.

DOMAČE NOVICE

d Dekljiški krožki Prosvetne zveze naj praznujemo Materinski dan s skupnim svetim obhajilom v farni cerkvi. Za članice je prejem sv. obhajila obvezen. Vodstvo.

d Boj kmetovalcev za višje cene. Najprej v Kranju, potem pa so tudi na drugih sejmihi kmetje nastopili organizirano za višje cene. Ravnali so se čisto po predpisih, ki jih je izdala hrvatska Gospodarska zveza. Večinoma vodi podvig kmetovalcev Kmečka zveza. Nastop kmetovalcev je bil dosedaj v Sloveniji uspešen in so cene živini na vseh sejmih na-

rasle. — Vendar ima vsaka stvar tudi slabo stran. Povišane cene živini namreč ne bodo plačevali samo mesarji, temveč tudi mnogi kmetovalci, ki so debele vole prodali po nizki ceni, za nujna poljska dela pa bodo vozno žival morali kupiti po zvišani. Sicer pa je že to nekaj, da je potrpežljiva kmetijska para vendar enkrat pokazala, da je tudi ona tukaj in da se ne pusti več izžemati.

d Zaradi brezposelnosti in splošnega ubožanja širokih plasti našega ljudstva se množe čedalje bolj tatvine na podeželju. Razni tatvinski tipi, ki pohajajo po deželi, beračijo po hišah, si medpotoma vse ogledujejo ter izvajajo, kje bi se dalo kaj ukrasti. Pretekli teden beleži Litija kar tri večje tatvine. Na žagi veleposestnika Rada Slanca v Zagorici so ukradli tatovi jermene, vredne najmanj 2000 Din. Prej so mu še zastropili psa. Na Rotarjevi žagi v Mošeniku so prav tako ukradli jermene, vredne 2000 Din. S ponarejenimi ključi so prišli na žago, psu pa vrgli mesa, da ni lajal. Jermene so pred par meseci ukradli na žagi v Reki-Gojzdu, pred kratkim pa v Zagorju, na Mali Loki ter v Trebnjem. Kakor kaže, je na delu zelo spretna tatvinska tolpa, ki se je specializirala na »usnje za podplate«. Orožništvo mrzlično zasleduje to tatvinsko tolpo, ki je menda na vseh krajih ena in ista. — V ordinaciji litijskega zobotehnika g. Edo Glaviča je neznan umovnik ukradel pravkar izgotovljen zlat mostiček, vreden 1000 Din, ter srebrn vžigalnik, vreden 300 Din.

d Odoben je kredit 214 milijonov dinarjev za razširjenje državne tovarne železa v Zenici v Bosni.

POZOR! Čevljarji in kmetje!

V zalogi imam veliko usnja vseh vrst: Lak, ševro, boks, nako, semsi, ševret, ovčine, kroma, pitlinga, kravine, podplatov, notranjkov, vratov itd., itd. 300 parov kopit par po Din 5.--

Veliko zalogo nove konjske opreme, tako poceni, da po hitit, acer bo prepoznal, ker v kratkem grem nazaj v Ameriko. **Franc Jenko**, sedlar in trgovec s usnjem in čevljarstvi, potrebščinarji Medvoce - Gorenjsko

d Ker so podnevi in pred polnočjo zaposleni, so zborovali ljubljanski natakarji te dni ponoči in sicer pri »Sestici« v Ljubljani. Začeli so ob pol 3 zjutraj in končali ob solnčnem vzhodu. Razpravljali so o stanovskih zadevah.

d Tatvina za tatvino. Navaden pojav vsake pomlad je, da se množe razne tatvine, kakor tatvine koles, vozičkov, raznega gradiva in podobno. Pred dnevi je v Ljubljani nekdo

z dvorišča OUZD ukradel ročni voziček, vreden približno 1000 Din. Eden izmed uradnikov OUZD pa je sedaj našel ta voziček pri nekem ljubljanskem obrtniku. Ta je povedal, da je voziček kupil od znanega mu moškega za 250 Din. Policija je voziček zaplenila in ga vrnila uradu, tatu pa je ovidala na kazensko sodišče. — **Tvrška Arko**, stavbno podjetje na Glincah, je prijavila, da nekateri ljudje kar na debelo plenijo njeno neograjeno stavbno skladišče ter da so odnesli že mnogo lesa, tramov in odpeljali novo samokolnico. Policija se sedaj trudi, da bi tatove izsledila. — **Branjencu Andreju Rožmancu** iz Lubogine pri Horjulu je bilo ukradeno 1000 Din vredno kolo. — **Neki tat** je v petek ukradel Ivanu Sokliču v Rozni ulici srebrno žepno uro, zlato športno veržico s monogramom »S. I.« ter še 200 Din gotovine, tako da trpi Soklič okoli 1800 Din škode.

d Pred graditvijo ceste Ljubljana-Sušak. Ban dr. Natlačen je odredil ustanovitev posebnega oddelka za trasiranje nove avtomobilske ceste Ljubljana-Sušak. Za načelnika tega oddelka je imenovan inž. Gržina. S tem je zagotovljeno, da se bo avtomobilska cesta Ljubljana-Sušak začela že letos zgraditi. Upati je, da bo tudi savska banovina ustanovila podoben odsek za zgraditev ceste na svojem ozemlju.

d Kako je s komisijskim ogledom obratov. Trgovinsko ministrstvo je izdalo to pojasnilo: Obvezen komisijski pregled obratov pred izdajo obrtnega dovoljenja se mora izvesti le, kadar gre za gostinske obrate in za obrate, ki so naštet v § 107 zakona o obratih. Lokali drugih obratov morajo pa biti urejeni tako, da ustrezajo zdravstvenim predpisom. To pa se ne ugotavlja s komisijskim pregledom na prošnjo in zahtevo prošilca za obrtno dovoljenje, temveč z drugimi sredstvi, ki so pristojnim oblastem na razpolago.

d Razpis za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani. Ker so vsa pripravljala dela za zidanje vseučiliške knjižnice v Ljubljani končana, je gradbeni minister dr. Kožul podpisal odlok, s katerim se razpisuje licitacija za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani.

VINA vseh vrst kučile najugodnejše pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani**

d Proračun Vardarske banovine za leto 1936-37 znaša okrog 43 milijonov Din, torej 4 in pol milijona več kot prejšnje leto. Proračun Dunavske banovine dosega nekaj nad 100 milijonov dinarjev. — Proračun Vrbaske banovine je dosegel vsoto 31 milijonov dinarjev. — Proračun Primorske banovine se suče v višini 36 in pol milijona dinarjev. — Proračun Savske banovine pa znaša 176 milijonov dinarjev.

d Ukradeno monštranco so našli. S Ptujске gore so nam sporočili, da so orožniki snoči ob 11. uri našli ukradeno dragoceno monštranco ptujskogorske romarske cerkve. Bila je skrita v senu pri nekem domačinu, ki je tatvino tudi izvršil. Monštranca je bila skoraj nepoškodovana, je malenkostna popravila bodo potrebna. O tatvini sami smo doznali sledeče podrobnosti: Dragocena gotška monštranca romarske cerkve na Ptujski gori, ki se ceni na 50.000 Din, je navadno shranjena v župnišču. Te dni pa so imeli na Ptujski gori sv. misijon, združen s tridnevним češčenjem Najsvetejšega in monštranca je ostala tudi čez noč v cerkvi. To je tat vedel in je izrabil priliko, da se je polakomnil dragocenosti. Zvečer se je skril v cerkvi ter se pustil zakleniti. Zjutraj, ko je prišel ob 4 mežnar zvonit jutranjico, je tat smuknil

To je bilo pa hitro opravljeno!

Brez truda — brez jeze — in veliko hitreje kakor po navadi je bilo oprano perilo. Ko ravna večje kose perila, ki se jih je prej mati tako bala prati, se ji srce kar smeje: brez vsakega truda so bili beli kakor sneg! Ampak zdaj je tudi vzela za pranje Schichtov Radion, s katerim se da tako preprosto prati: raztopi Radion najprej v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato izperi perilo najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

D 636

Schichtov **RADION** pere vse

skozi odklenjena vrata na prosto. Mežnar je tatu na begu opazil, zaradi teme pa ga ni spoznal. Ko je v ponedeljek zjutraj g. župnik označil faranom veliko izgubo, so ljudje v cerkvi planili v glasen jok. Orožniška preiskava je sedaj prinesla popoln uspeh in ptujskogorsko svetišče ima zopet svojo krasno in redko dragocenost.

d 9000 ruskih begunccev živi v Belgradu, ki tudi krepko skupaj drže. Te dni je neko usko prireditev obiskalo več kot 1200 Rusov.

d Ako hočete biti postreženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupite le v manufakturni trgovini Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10.

d Posebna komisija iz zdravnikov in zastopnikov drugih ustanov si je ogledala pretekli teden prostor pod Rožnikom, ki bi prišel v vpoštev za nameravano bolnišnico mesta Ljubljane.

d Električno centralo so si zgradili sami kmetje v Hrastovici blizu Petrinja in sicer ob nekem potoku. Najprej so razsvetlili ulice, zdaj pa že napeljujejo elektriko tudi v svoje hiše. Kilovatna ura jih stane samo 1 Din.

d Ponoči ne bo več trolejbanja. Na osnovi čl. 66 in 67 zakona o notranji upravi predpisuje sledeče: na območju mesta Ljubljana je prepovedano pri motornih vozilih uporabljati za signaliziranje hreščeče zvočne aparate (kakor n. pr. sirene na električni ali žažni pogon). Uporaba močnih signalnih naprav je dovoljena le vozilom ognjegasev in reševalne postaje. — Od 23. ure zvečer do 6. ure zjutraj je na območju mesta Ljubljane vsem vozilom motornih vozil prepovedano uparobljanje zvočnih signalov. — V tem času se označuje smer vožnje s svetlobnimi signali (svetlobnimi puščicami ali žarometi) na isti način, kakor je to predpisano za zvočne signale. — Na vogalih, križiščih in povsod drugje, kjer se menja smer vožnje, morajo motorna vozila voziti z minimalno brzino, tako da se vozilo lahko takoj ustavi, ako bi smer vožnje ne bila prosta. — Prekrški te navedbe so kaznujejo po čl. 89, točka 8. zakona o notranji upravi z denarno kaznijo od 10 do 500 Din, v primeru neplačila globe v odločenem roku pa z zapornikom od 1 do 10 dni. Ta naredba dobi obvezno

moč z dnem objave v Službenem listu kraljevske uprave dravske banovine. — Upravnik policije: Keršovan.

d Gospodarski svetnik mestne občine v Osijeku Ivan Korač je oškodoval mestno blagajno za skoraj 300.000 Din. Sodišče ga je obsodilo na 2 in pol leta težke ječe, na triletno izgubo častnih pravic in izgubi tudi plačo in pokojnino. Mestni občini je dolžan povrniti škodo.

d Ribiči iz Stare Kaniže so vlovili v Tisi 195 cm dolgega in 109 kg težkega soma.

d Prve lastovice so se pojavile v okolici Splita.

d Najstarejša Dubrovčanka 103 letna Marina, vdova kontesa Mackarela de Monte Verdi je umrla te dni v Lapadu pri Dubrovniku.

d Kuhinjo za brezposelne delavce so otvorili v Vukovaru. Kuhinjo vzdržava mestna občina, pomagajo pa tudi meščani. Vsak dan dobi kosilo okrog 450 brezposelnih. Razen v tej kuhinji dobivajo reveži vsakdanjo hrano tudi v samostanu očetov frančiškanov. Končno skrb za 150 siromašnih učencev še posebna šolska kuhinja.

d Simuške tekme so bile preteklo nedeljo na veliki skakalnici na Planici. Tekmovali so Avstrijci, Čehi, Svecarji in Jugoslavlani. Prišli so tudi Norvežani, a se tekmovalci niso udeležili. Najbolj daleč je letel pri zraku Avstrijec Bradl (101 m), tudi Slovenec Novšak se je z 89½ m še dokaj dobro postavil. Skakalnico je ta dan blagoslovil nadškof dr. Gregorij Rožman in jo imel ob tej priliki zelo lep govor. Tekmam so prisostvovali razni doslojanstveniki, med njimi tudi minister dr. Krek, ban dr. M. Natlačen in ljubljanski župan dr. Adlešič.

d Koliko je še gnilega vsepovsod. Uprava mesta Belgrada je izdala poročilo, da je na podlagi dobljenih podatkov ugotovila, da so neke osebe meseca januarja in februarja letos v prostorih »Kovnice d. d.« v Belgradu protizakonito izdelale večjo množino srebrnega denarja po 50 dinarjev. Policijska preiskava je ugotovila, da sta v označenem času srebrni denar po 50 Din izdelovala Milivoj Bošković, delničar in ravnatelj Kovnice, ter Krsta Djordjevič, knjigovodja kovnice. Ugotovljeno je, da

sta »nakovala 6000 komadov srebrnega denarja po 50 Din. Od tega so našli in zaplenili 4810 komadov po 50 Din, ostalih 1190 komadov pa sta verjetno dala v promet. Najden in zaplenjen je bil ves material za izdelovanje denarja. Oba ponarejevalca sta zaprta. Preiskava se nadaljuje, v »Kovnici d. d.« so kovali naš državni srebrni denar.

d Dravska banovina je odkupila od cestnih meješev svet, da razširi banovinsko cesti pri Vižmarjih. Posestnikom je izplačala okrog 18 tisoč dinarjev za svet.

d Posebno katastrsko upravo so ustanovili z odlokom finančnega ministra za kamniški okraj.

d 3000 hiš in gospodarskih poslopij je bilo te dni vsled silne povodnji pod vodo v Sremu.

d Stari hrast je posekal Stamenko Stojadinović, poljedelec iz Vitanaca, nedaleč od Despotovca. Hrast ima v premeru 2 in pol metra, a steblo je dalo 45 kubičnih metrov drv. Strokovnjaki sodijo, da je ta hrast star par sto let in so se pri njem ustavljale procesije. Zdaj so na mestu, kjer je stal stari hrast, posadili mlado drevo iste vrste.

d Nobene poroke ni bilo v tem letu v Slakovcih v Sremu. Vas je velika, bogata in znana po svojih svatbah in zabavah. Kmetje pravijo, da je vsemu temu kriva gospodarska kriza, ki ni prizanesla tudi bogatim in sicer veselim Slakovcem.

d Odpuščenje občinskih uslužbencev. Po spremembi finančnega zakona se čl. 85 zakona o občinah dodaja tale odstavek: Občinski uslužbenec se odpusti iz službe, kadar to iz važnih državnih koristi zahteva nadzorna oblast.

d Italijanski ribiči so začeli loviti ribe v naših vodah.

d Odbor za narodno pomoč v Zagrebu je zbral za prizadete po vremenskih neizgledah nad en milijon 300 tisoč dinarjev.

d Neverjetno prijazno so pisali o zmagi španskih levčarjev neki belgrajski listi. Poročali so o porazu katoliške stranke, čeprav je splošno znano, da ta stranka pri volitvah ni bila poražena in je na splošno obdržala številne svojih volilcev.

IZ DOMAČE POLITIKE

d O predsedniku naše vlade dr. Stojadinoviću piše ugledni francoski list »Grenoble« tudi sledeče: »Nekdanji finančni minister, a sedaj predsednik vlade dr. Milan Stojadinović uživa popolno zaupanje jugoslovanskega kneza-namestnika Pavla. To pove mnoge. Knez-namestnik Pavle je imel mnogo prilike, da opazuje in proučava ljudi svoje domovine. In ker je v sporazumu s kraljico in namestnikom izbral ravno g. dr. Stojadinovića, to pomeni, da knez-namestnik dobro ve, kakšnega človeka hoče Jugoslavija.«

d Iz govora ministrskega predsednika. Za razprave o proračunu ministrstva za zunanje posle je predsednik vlade dr. Stojadinović zavračal kritiko opozicije ter naglasil, da je drž. proračun v celoti za 500 milijonov manjši, da se javna dela že izvajajo, da bo vprašanje kmetijske zaštite končno rešeno ter da se bodo zaprte banke in kreditne zadrage zopet odprle. Glede zunanje politike je dr. Stojadinović povedal, da se vodi po smernicah pokojnega kralja Aleksandra. Z vsemi državami so naši odnosi dobri. Glede škode naše države vsled znanih sankcij, je dr. Stojadinović obžaloval, da ni bilo mogoče doseči popolne nadomestitve za povzročeno škodo.

d Minister Janković in bivši glavni odbor radikalne stranke. Z ozirom na nasprotovanja od strani nekaterih članov bivšega glavnega odbora radikalne stranke, je minister Janković izjavil tudi tole: »Mi smo se vsi prostovoljno izključili iz radikalne stranke tisti dan, ko smo podpisali pravila jugoslovanske radikalne zajednice, a prvi, ki je to podpisal, je zelo spoštovani naš starina g. Aca Stanojević. In ko smo prijavili pravila oblasti, ki jih je potrdila, in ko smo jih nato sporočili narodu in ga pozvali, da se na temelju pravil zbira in organizuje, tedaj je častno in pošteno prenehalo delovanje radikalne stranke kot posebne politične organizacije. Zgodovinske predpave v politiki so minule. Vsak bo imel toliko besede, kolikor si jo bo pridobil s svojim delom v korist naroda.«

d Za nov volilni zakon. Ob poročilu notranjega ministra dr. Antona Korošca v Narodni skupščini je »Samouprava« z ozirom na dogodke, ki so se v skupščini odigrali, zapisala: Posebno nam je potreben nov volilni zakon. Da nanj ne moremo več dolgo čakati, smo se prepričali o priliki poizkušene atentata na gosp. dr. Stojadinovića. Ako bi l. 1935 ljudstvo svobodno izbralo svoje narodne poslance, naša Narodna skupščina ne bi bila nikdar pozorišče takih nemilih pojavov, ki so pripravljali 6. III. Ako bi ljudstvo moglo svobodno izbirati, kogar bi hotelo, ne bi mogli priti v skupščino ljudje, ki se hočejo z nasiljem obdržati v politiki, se ne bi moglo zgoditi, da manjšina seže po orožju, da vrže večino. Zato se mora obstoječi volilni zakon izpremeniti, ker je že zdavnaj dokazano, da je volilni zakon temeljno merilo vsake demokracije.

NOVI GROBOVI

d Kaj pomaga človeku... V Škocijanu pri Mokronogu je umrl občinski tajnik v pok. Ivan Lavrič. — V Ptuj je preminul sanitetni polkovnik v pok. dr. Rado Schober. — V Pobrežju pri Mariboru so pokopali industrijca Janka Tavčarja. — Istotam so položili v grob Josipa Pipana, inšpektorja drž. žel. v pok. — V Novem mestu je odšel v večnost 43 letni Fr.

Med cerkvijo in komunizmom je nepremostljiv prepad

Ne upošteva socialno-gospodarska načela komunizma, je komunizem že samo kot protiversko gibanje s Cerkvijo v takem nasprotstvu, da je med njima nemogoča kakršnakoli zveza.

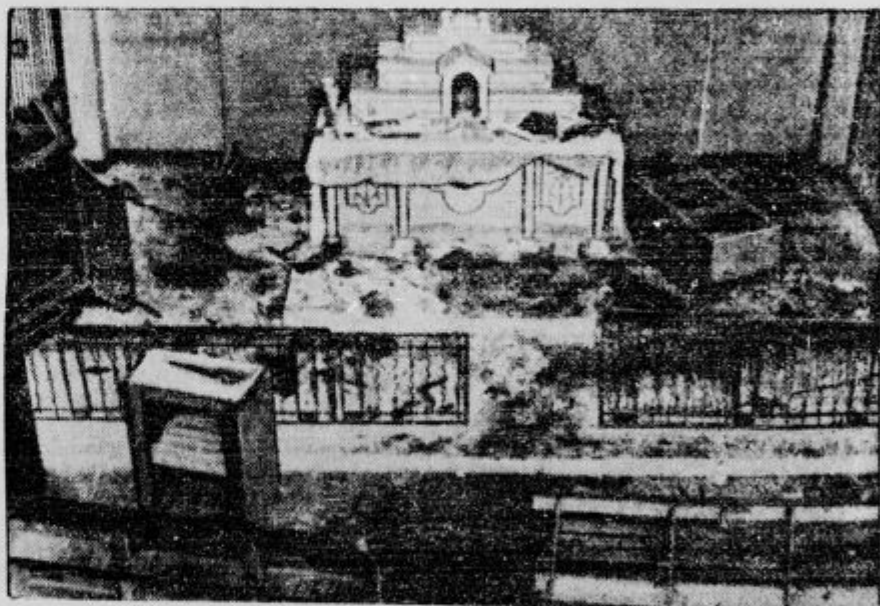
Komunizem ruši vsako vero, najbolj pa se zaletava v katolištvo. Proti vsem veram, a še posebej proti katoliški hoče komunizem voditi boj do uničenja. Niti enkrat v svetovni zgodovini, ni brezboštvo, danes oblečeno v boljševizem, nastopalo bolj brezbozno in bolj odločno, kot v teh dneh.

Pa tudi boljševizem nima v nobeni cerkvi in v nobeni organizaciji hujšega idejnega nasprotnika kakor v katoliški Cerkvi. Zato je naravnost smešno, ako n. pr. nemško hitlerjevstvo preganja nemške katoliške organizacije pod krinko, da se te tajno vežejo s komunisti.

In potem to: Če se more uspešno potajati — kakor je te dni dejal minister dr. Korošec — ideja samo z idejo, potem zasluži največja idejna nasprotnica komunizma, katoliška Cerkva, priznanje in podporo od vseh, ki vidijo v komunizmu največjo nevarnost.

Po mišljenju profesorja Njutona, ki predava na Kolumbiji — univerzi v Ameriki, bi morali predavati že v srednjih šolah o fašizmu in komunizmu in zilih posledicah teh gibanj za države in človeško družbo. Vse lepo, vendar vprašamo, jeli mogoče, da lo uspešno predaval dijakom o nevarnem komunizmu in fašizmu učitelj, ki je v srcu sam fašist ali komunist? Oh koliko takih in podobnih vzgojiteljev je tudi v naši ljubi Jugoslaviji! Zato pa je velik del mladine tak, kakršen je, a bi v korist naroda in države ne smel biti.

V Španiji gore cerkve in samostani

Pogled na oskrnjeno in izropano cerkev v predmestju glavnega mesta Madrida.

Od 13. na 14. marca je španska prestolnica Madrid doživela zopet težko noč. Na vse strani so padale krogle in streljane in puške so grmele vso noč. Gorele so cerkve in samostani ter številna poslopja, ki so jih zažgali komunisti.

Ko je policija — nekoliko pozno seveda — uvidela resnost položaja, je skušala komu-

nistične domenstrante razgnati, toda vnel se je boj med njo in komunisti. Ker so imeli komunisti premalo orožja, so najprej vdrli v neko trgovino orožja ter tam pobrali vse. S tem orožjem so potem srdito nastopili proti policiji. Istotako so pričele množice ropati številne trgovine, oboroženi komunisti pa so se navalili na samostane in cerkve ter jih požigali. Škoda, ki so jo povzročili komunisti s svojim divjaštvom, je ogromna. Oblast je poklicala na pomoč tudi vojaštvo. Med drugimi cerkvami je gorela tudi cerkev sv. Ignacija in z njo vred je zgorelo polno važnih zgodovinskih listin in starin, ki jih ni bilo mogoče rešiti iz ognjenih zubljcev.

Raitz. — V Hotiču pri Litiji so pokopali Marijo Cuderman. — V Medvodah se je preselil v večnost posestnik, lesni in vinski trgovec 68 letni Ivan Bohine. — V Pobrežju pri Mariboru so pokopali mestnega upravitelja Sterleta Josipa. — Na Jesenicah so položili v grob Albino Kogoj, roj. Salzer. — V Ljubljani so umrli: Uršula Kroč, gostilničarka Marija Rožina, soproga davčn. kontrolorja Avrelia Klemenčič, delovodja občine Lendave Janez Lenček, Alojzija Randl, Viktorija Majerič, roj. Voje in Metka Zabnikar. Naj počivajo v miru!

»Delovanje katoliškega časopisja je vse hvale vredno. Ti so najboljši asistenti pri razširjanju vere...«

(Papež Pij XI.)

NESREČE

d Požar je izbruhnil v viničariji posesnika Friderika Kurnika na Krembergu v Slov. goricah. Viničar Peter Golob ima občutno škodo. Otroka so šele v zadnjem hipu rešili iz goreče hiše.

d Zopet so imeli dva požara v Račah pri Mariboru. Zgorelo je gospodarsko poslopje posesnika Franca Mustave in delavnica mizarkega mojstra Kovačiča.

d Še dva požara. V Pokošah pri Pragerskem je zgorelo gospodarsko poslopje in senik posestnice Jere Pišek. — V Leskovcu je pri Sagadinovih ogenj vpepeljal hišo in gospodarsko poslopje.

d Pod vlak je skočil med Litijo in Savo pred predorom pri novi čuvajnici 32-letni oženjeni brezposelni rudar Jožef Zibret, doma iz Kobiljeka v občini St. Lampert. Prej je še govoril na cesti s hlapcem ponovnega posestva, ki je čakal z vozom pred železniškimi zapori. Kadil cigareto ter bil povsem miren. Ko pa je zagledal vlak, je še hitro hlapcu vrge svojo riavo denarnico, v kateri je bilo 82 dinarjev, se vrge med tračnice, glavo pa položil na tračnico. Vlak mu je odrezal glavo, truplo pa vlekel kakih 20 m naprej. Vlakovodja je sredi proge vlak ustavil. Odvzel je samomorilcu dokumente in jih izročil na postaji na Savi. Litjski orožniki so odredili prevoz samomorilčevega trupla v mrtvašnico na Savi.

d Roka mu je zašla med rezilo slamoreznice. V Senčurju je rezal na slamoreznici slamo 48 letni kajzar Jože Moli. Med delom mu je zašla roka med rezilo slamoreznice, ki mu je odrezala vseh pet prstov na desni roki. Moli je zatekel v ljubljansko bolnišnico.

d Ne veš, kje te čaka. Ljubljanska bolnišnica je sprejela 36 letnega strojnega tehnika Alojzija Mahničarja iz Nomnja pri Bohinjski Bistrici. Nekdo ga je napadel ter ga s tako silo pretepel, da mu je skoraj razbil obraz, ranil pa ga je tudi po vsem telesu. Ime napadalca je znano. — 24 letna Pavla Vonta, služkinja iz Psate pri Dolu, se je peljala po cesti s kolesom. Nasproti ji je pripeljal neki voznik, čigar konji so se splašali ter podrli Pavlo na tla. Dekle je dobilo hude notranje poškodbe.

d Globoko se je vrezal v roko 40 letni sin posestnice Franc Jane v Radovljici.

d Kodranje las je lahko nevarno. Znano je, da kodranje las z električnim aparatom ni vedno brez nevarnosti, zakaj v aparatu morejo nastati razne hibe in druge motnje, kar utegne imeti za žensko, ki si da prav tedaj kodrati lase, zelo neprijetne posledice. Tako je prišla te dni k nekemu ljubljanskemu brivcu neka Justina ter si dala lase trajno kodrati. V aparatu pa je nastal tedaj kratek stik in na mah se je vnela lepa plavalna frizura, povrh pa je ženska dobila še hude opekline na glavi. Opravičevanje brivca ni zaleglo nič. Justina je šla iz brivnice naravnost na policijo ter ovadila brivca. Brivec bo imel silnosti s sodnijo.

d Truplo 81 letne zasebnice Helene Šubice iz Zg. Pirnič so našli v Savi blizu papirnice v Medvodah.

d Lokomotiva mu je odrezala glavo. Za potopijem ljubljanske »Mladike« so našli na železniški progi truplo mladega moškega, ki mu je lokomotiva odrezala glavo od trupla. Na kraj dogodka je prišla policijska komisija, ki je ugotovila po legitimaciji, ki jo je našla v žepu pokojnika, da gre za 20 letnega brivskega valenca in železničar, sina Bogomira Gerbeca.

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

Iz Rima poročajo, da so italijanske priprave za novo ofenzivo tako na severnem kakor na južnem bojišču v polnem teku, čeprav so iz Londona že poročali o nekih mirovnih razgovorih med Italijo in Abesinijo, ki naj bi jih spremljalo premirje na afriškem bojišču. Vse kaže, da Italija in Abesinija še nista resno pripravljena na pobotanje. Prva, ker je zmagovita, druga, ker še ni premagana.

Cesar Haile Selasije se je vrnil k svoji vojski, ki je zbrana tam okrog jezera Ašangi. Njegove čete so zasedle vse važne strateške postojanke v dotičnem delu severnega bojišča. Mesto Bedda je menda še v abesinskih rokah.

Ras Kassa je utrdil nove točke na skrajnem jugozapadu Tembijena. Tako tudi ras Selum. Oba bosta skušala zadržati italijansko prodiranje proti Šakoti. Na skrajnem levem krilu se je ras Imru umaknil proti reki Takaze in so Italijani prodrli do te reke, deloma pa jo že prekorčili in sicer na oddelku, kjer poveljuje ras Buruj.

Italijani prodirajo počasi po Tembijenu in proti jezeru Ašangi, ki so se mu italijanske predstraže menda že približale. Za enkrat v Tembijenu še ni bojov velikega obsega. Mali abesinski oddelki pa Italijane z nočnimi in dnevnimi napadi še vedno vznemirjajo na vsej fronti, zlasti na severu v smeri proti Adui.

Na severnem bojišču so italijanska letala bombardirala abesinsko vojsko pri jezeru Ašangi. Odletela so menda s posebno nalogo, da poiščejo glavni stan abesinske vojske, ki je pod cesarjevim poveljstvom. Ubitih je bilo mnogo bojnikov in tudi nekaj žensk.

V glavnem mestu Adis Abebi je prebivalstvo pripravljeno, da vsak trenutek beži iz mesta, čim bi prispela vest, da se bližajo italijanski letalci.

Na južnem bojišču med Ganale-Doria in Vebi Šebeli italijanska letala vsak dan bombardirajo abesinske postojanke. Menijo, da general Graziani ne bo začel na južni fronti z večjo ofenzivo, dokler se vrše vojne operacije na tigrejskem bojišču. Tudi v Ogadenu so na dnevnem redu le manjši spopadi med predstražami.

Že zadnjič smo poročali, da se je tako abesinski cesar, kakor Mussolini izjavil za mirovna pogajanja v načelu, vendar zadnji s pristankom, da to, kar so Italijani z bojem pridobili, ostane brez nadaljnjega italijanske last. Mirovni razgovori pa naj dajo Italiji seveda še novih dobičkov in sicer na račun Abesinije, ki je polnopraven član Društva narodov in ki ji je ogromna večina držav, včlenjenih v tem društvu, priznala pred vsem svetom, da ona ni bila napadalka.

Praga — gnezdo srednjeevropskega komunizma

Ko je Hitler obračunal s komunisti, so boljševiki napravili za središče svojega delovanja češkoslovaško Prago. To dejstvo se opaža v vsem javnem življenju v češkoslovaški republiki, saj uživa tam komunistična stranka popolno svobodo udejstvovanja. Mesecnik društva »Prijatelj sovjetske Rusije« redno poroča o številnih sestankih in zborovanjih, ki jih prirejajo člani imenovanega društva po vsej Češkoslovaški. Značilno je, da razvijajo živo delovanje v teh društvih zlasti pristaši narodno socialistične stranke. Komunistom je posrečilo, da so dobili popoln vpliv nad časopisom nemških beguncev nad »Neue Weltbühne«. Pri tem listu sodelujejo znani nemški komunisti Walter in Hans Konrad ter Heiner P. Prav tako je pod komunističnim vplivom tudi »Wahrheit«, Praga je postala središče nemške komunistične stranke. Za Avstrijo se trga v Brnu znani pobegli Avstrijec Otto Bauer. Glavni cilj komunistične propagande na Češkem je vpo-

stava edinstvene fronte, ki se ji socialdemokratje za enkrat še upirajo. Komunističnemu delovanju tudi ni v škodo osebno naziranje državnega predsednika dr. Beneša, ki je odločen pristaš sodelovanja s sovjetsko Rusijo.

AVSTRIJA

s Razno iz Korotana. Gostilničar v Hrašah Valentinčič je v torek 3. marca na cirkularni žagi rezal drva. Poleg njega je stal voz, ki je odvažal žagana drva. Ko je bil domala napojen, zdrči drva v vrtečo se žago, ki jo vrže s toliko silo v poleg stojičega gostilničarja, da mu prebije obe čeljusti in izbije 13 zobov. Drva je priletela v nesrečnega moža s toliko močjo, da se kos zobovja obtičal v njej. Ustnice mu je dobesečno castrgalo. — Na Dunaju je umrl dr. Karl Pečnik iz Lipeve družine v Lešah pri St. Jakobu v Rožu. — Deželni glavar je odredil pocenitev krušne cene za 4 odstotke. — Na Brezi so pokonali Filomeno Napokoj.

ITALIJA

s Razno. V skladišču petroleja na Reki je nastala eksplozija v nekem rezervoarju. Pri tem je bilo ranjenih 10 delavcev, med njimi Lovro Marčelj, Evgen Maziljan in Karl Meršič. — V tvornicah Isotta-Fraschini v Italiji, v katerih izdelujejo letala in avtomobile, je bila strahovita eksplozija, ki je dosedaj zahtevala 15 človeških življenj. Zaradi zračnega pritiska so 5 km daleč popokale vse šipe. V Italiji so

BANKA BARUCH

11, Rue Anber, Paris (9^e)

Odpremlja denar v lugoslavilno najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne poste najkvalitetneje

Poštne uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BRUXELLES No 3064-64 Bruxelles. FRANÇAIS: No 117-94 Paris. HOLANDEZ: No 1458-66 Ned. Diam. LUXEMBOURG: No 1967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naš ček, nakaznico

Spomenik našemu rajnemu kralju Aleksandru I. izdelal neki umetnik v Parizu. S poslastitvijo tega velikega spomenika hočejo Francozi pokazati svoje spoštovanje do rajnega kralja.

v zadnjem času mmože razne eksplozije v tvornicah za orožje in sodijo, da neka protifašistična družba vse to nalašč dela. — Na Sv. Goro pri Gorici nameravajo napraviti žično železnico iz Solkana. Stvar je preračunana na en milijon lir. — Svoje življenje za Italijo je dal v bitki pri Tembijenu v severni Abesiniji Viktor Kozlovic iz okolice istrskega mesta Buje. Staršem je poslal sočalje sam maršal Badoglio. — O malariji, ki je bila svoj čas v Istri splošno razširjena, so razpravljali zdravniki na svoji konferenci v Pulju. Ugotovili so, da je malarija v Istri skoroda izginila. Najjačje središče v tej borbi so bile neke ribice; one požirajo mrčes, ki nosi v sebi klice malarije. Hud nasprotnik malarije so tudi osušena barja. V bolnici pa seveda najbolj pomaga kinin.

NEMČIJA

d Nemški državni kanceler je odpovedal v soboto, dne 7. marca 1936 lokarno pogodbo. To se pravi, da je izjavil, da za njega ne veljajo več predpisi pogodbe, podpisane v Lokarnu dne 26. oktobra 1925, da pokrajina Porenje, ki leži na francoski meji, nikoli ne sme biti oborožena, ne sme imeti vojaških posadk ali vojaških trdnjav. Istočasno, ko je Hitler to izjavil, so oddelki nemške vojske že vkorakali v porenjsko deželo. Toda pogodba, podpisana v Lokarnu, določa tudi, da morata Anglija in Italija takoj priti na pomoč Franciji, če bi Nemčija svojo dano besedo snedla in se pogodbe ne držala. Potemtakem je Francija nemudoma obvestila Anglijo in Italijo, da od njih zahteva pomoč proti Nemčiji, a istočasno je zahtevala tudi, da se skliče svet Zveze narodov, ki naj obsodi Nemčijo kot napadalno

ter sklene proti njej sankcije, na isti način, kot so bile sklenjene proti Italiji v abesinskem sporu. Ves teden tečejo napeta pogajanja. Ko to pišemo, se je prvo razburjenje že precej poglobilo. Zastopniki vseh držav, ki so podpisale lokarno pogodbo, so izjavili svojo pripravljenost, da se o najnovešem nemškem koraku porazgovore v Londonu, kamor bo poslala svojega odposlanca tudi Nemčija. Nemčija bo dala primerno obljubo, njene čete pa ostanejo — v Porenju, kakor se spodobi enakopravni državi.

AMERIKA

»To in ono. V Evelethu Minn. je umrl na posledicah žetidske operacije Frank Mahnič iz Sturja v zasedenem ozemlju. — V Herminie Pa je preminul 60 letni Filip Gale iz Zagorja. — V Grass Valley, Cal. je zapustil solzno dolino 60 letni Anton Trselic iz Gorice pri Krškem. — V Pueblo Colo je odšel v večnost 51 letni John Prijatelj iz Kemptolja na Dolenjskem. — Rock Springs Wyo so pokopali 49 letnega Andreja Buha iz Škofje Loke. — V Jolietu Ill. je odšla k Gospodu po večno plačilo 65 letna šolska sestra Ferdinanda Stalzer. — V Chikagu Ill. je bila od avtomobila do smrti povzročena 25 letna Ana Mežnaric. — V Grand Junction Colo je umrl 51 letni Peter Mrzlikar, doma iz okolice Kranja. — V Greenville Ill. je preminul 52 letni Anton Stegnar z Vač pri Litiji. — V Chikagu Ill. je zapustil solzno dolino 33 letni rojak Alojz Ahčan. — V Ambridge Pa je izdihnil 58 letni Ivan Maletič iz Straže pri Novem gradu. — V Biwabiku Minn. je zapustil ta svet 65 letni rojak Frank Jakljevič. — V Calumetu Mich je umrla 72 letna Mary Svetič. — V Detroitu je preminul 73 letni John Puhek iz Crnomlja. — V Naylor Montana je odšel v večnost 60 letni Frank Levar iz Smartnega v Savinjski dolini. — Slovenskega župnika v San Franciscu Cal. je nedavno zadel mrtvoud. Zdaj se je že vrnil iz bolnišnice. Stanje se mu je toliko izboljšalo, da zopet lahko opravlja cerkvena opravila. — V Aurovi Minn. je umrla 60 letna F. Campa. — V Barbertonu je preminul Frank Grbec. — V Pueblo Colo je odšel v večnost 41 letni Anton Peček iz Krke na Dolenjskem. — V Barbertonu je preminul 39 letna Ana Smuk iz Kamnika pri Presejju. — V Coleraine Minn. je na veke zatihnila oči 63 letna Ana Murak.

Ogromna veriga, na kateri bo viselo sidro večje ladje sveta, »Queen Mary«, ki jo grade na Angleškem. Vsak člen te verige tehtal okoli 100 kilogramov.

DROBNE NOVICE

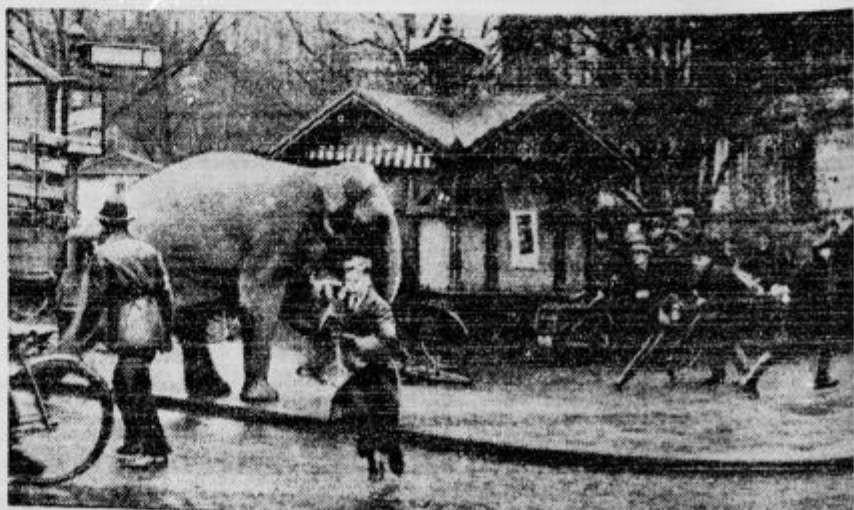
Do težkih spopadov, ki so jih povzročile italijanske patrulje, je prišlo na italijansko egiptski meji.

Predlog vlade za uvedbo 40-urnega delovnega tednika je odklonil švedski parlament.

Pod madjarsko Budimpešto se nahaja do 40 km dolgo slano jezero, ki ima tudi večja joda.

Izjavo, da se ne bodo vtikali v politiko, morajo dati dijaki iz Nemčije, preden jih sprejmejo v švicarske visoke šole.

V Londonu je preminul admiral lord Bick, poveljnik angleške mornarice v veliki pomorski bitki z Nemci pri Shageraku.

Slon je ušel iz nekega cirkusa v Hamburgu. Na svojem sprehodu po mestu je porušil vse, kar mu je bilo na poti. Seveda so ljudje pred slonom bežali, da so jih komaj pete dohajale.

PO DOMOVINI

Na potu čez lužo

Kar ščegetalo me je že v prstih. Saj sem gotovo vsak teden pisal kaj Domoljuba, pa da bi ga sedaj mogel pozabiti. Saj nas že z imenom uči ljubezni do doma. In Domoljub, saj je tudi lep kosček naše domovine.

Trpko mi je bilo pri srcu, ko sem se odmikal od domače zemlje. Zastonj sem zabadal oči skozi vstajajoči dan in meglo, da bi našel gori nad Logatecom Petkovsko cerkev, kjer so najlepši moji mladosni spomini. Le snežni metež mi je še domovina poslala kot zadnji domači pozdrav, zato pač, ker odhajam v deželo, ki snega ne pozna.

Trda je kraška zemlja. Pa vendar tako lepa, ker je naša. Vse gorke in doline, vse tuje stavbe, pa je vas še vedno naša, vedno slovenska, in morda celo bolj, kot je bila poprej, ker v njej živi še tisto vsak prav ceniti zna, kar si s trdom pridobi in z žrtvijo obdrži. Saj tudi mati najbolj ljubi otroka, s katerim največ trpi.

Trst je mrtvo mesto. Nič ladij ni videti. Vse vozijo v Abesinijo. Po zidovju pa vsepovsod bereš: doli z Edenom smrti Angležem. V Trstu sem prišel ravno na pogreb rojanskega župnika. Nekoč je bil hud italijanaš. Po vojski je mož postal Slovencev zelo prijazen. V njegovi župniji je še vedno mesto slovenskega duhovnika. Tudi po nekaterih drugih župnijah je še slovenska služba božja. Največ zahvale zato gre tržaškemu škofu, ki je zares moder in pravičen mož.

Na potu proti Milanu v vlaku ni bilo drugega slišati kot hvalo italijanske armade v Abesiniji. Da bodo že pokazali Italijani Angležem! S Hitlerjem se bodo zvezali. Tako se mi je videlo, kot prejetje tistega, ki se z zmago ponša še predno je nasprotnika videl. Tega na kar očrjejo verjeti, če kdo pove kaj o tem.

Pravijo, da si to Angleži izmislijujejo.

V Milanu sem šel tudi mimo gradu, za katerega je leta 1848 padlo tudi mnogo slovenskih fantov, ki so grad branili pred ustaši. Milan je najbogatejša italijanska mesto. Ko je Mussolini odredil »prostovoljno« nabiranje zlatnine za vojno posojilo,

pravijo, da je Milan zbral 5000 kg zlata. Navdušenje je med njimi res veliko. Nasprotniki Mussolinijevi morajo biti seveda čisto liho.

V Švici smo zapeljali zopet v sneg. V beli mesečini so dremali gorski vrhovi, ko smo drveli skozi deželo bogastva in razkošja. Pa sem povprašal, če se tudi tam kriza kaj čuti. In so rekli, da tudi! Ni denarja, ne zaslužka in ne dela. In vendar nosi v Švico obilico denarja cel svet. Draga pa je ta Švica: 12 Din stane ena bela kava.

Mimo Lozane smo jo pobirali v Pariz. Od polnoči do treh popoldne sem sedel, ležal, stal, kar mi je pač na misel prišlo. Sedaj pa v Parizu opazujem, kako je in si mislim: je že tako mesto, toda le, da si ga ogledaš. Stokrat lepše so naše doline in planine, meline in krtine, kakor pa ta brezdušna zidovja milijonskega mesta, kjer so ljudje tako za-

Zmagovalec pri tekmah v Planici: Na levi Albin Novšak z Jesenic, ki je skočil 89½ m daleč, na desni pa Avstrijec Bradl, ki je skočil 101 m daleč.

zidani, da se nebes več ne vidijo in na Boga pozabijo.

Tudi Slovencev je nekaj tukaj. Dušno pastirstvo zanje ima na skrbi g. Oresnik, ki spoveduje vsako soboto v cerkvi sv. Ambroža. Če ima kdo kaklega svojca tu, naj ga obvesti, da bo prišel v zvezo z našimi ljudmi. Največ je tukaj naših študentov.

V sredo odidem od tu v Lurd, kjer bom tudi vse slovenske potrebe priporočil Mariji.

Potujem ves čas brez vsake neprilike. Niti prehladil se nisem doslej nič, okraden se tudi nisem bil, lačen pa tudi ne bom, dokler bom kaj denarja imel. Tisti, ki kaj prodajajo, imajo zelo dobro usesa, in te razumejo, tudi če ne poveš čisto tako, kot predpisuje »francoska akademija«.

★

Samo pol želodec imam še, pa nemara je prav to dobro, da ga tem laže uganjam, ker v takem razburkanem morju, kot plavamo prav ta trenutek, se bi mi rad kar narobe obrnil. Pa ga trdo držim in uboga me. Nemara da tisti, ki so se veliko vozili na »ringšpilu« tega ne bi občutili nič, meni to ni bilo nikoli dano. Ko sem bil majhen nisem

Mlin v Pečeh

Spisal Gustav Strniša

Nadaljevanje

Kolikrat si je priznal, da je vsaka borba z usodo nepomembna, toda vendarle ga je vsaka neizgoda še bolj priklenila v njegovo globel. Njegova volja je bolj hotela da vztraja in molčal je s shajenimi pestmi in zobni-kakor bi sam čakal na nevarnost in prežal, da tudi on udari.

Cudno! Kolikrat mu je postalo v srcu mehko, da bi ginitenja zajokal, se vsedel na voz, pometal nanj družino in pobegnil. Toda obenem je že čutil težjoto in tesnost, kakor da bi s tem dejanjem vse uničil in razdril svoje družinsko življenje.

Vedel je tudi, da bi babica nikoli ne hotela z njim. Toda, ali brez matere ni mogel živeti? Če sama ni hotela od tod in je sama želela v brezdušno umreti, ali mora umreti tudi on in vsi njegovi? Ali je bila mar njegova dolžnost, da pogine poleg nje kakor zvest čuvaj poleg svojega gospodarja?

Morda bi jo pa vendarle preletal, kadar je ozlovoljena na te čeri, saj mati mora vendarle čustvovati tudi z njim in njegovimi? In kaj naj počne sama tu s svojo staro dekle? Ali naj od samote in žalosti pogine?

In tedaj je spel enkrat poskusil, da bi babico prepovoril. Premieril je trikrat mlin, še nekaj časa premišljeval in predurjal in se nato napohlil k materi.

Starica je sedela pri kolovratu, ko je sin vstopil. Zganila se je in ga živo pogledala kakor bi hotela že s pogledom uganiti, čemu prihaja k nji.

Pečovski se je molče spustil na črviv stol, ki je zajel pod njegovo težo. Mirno se ji sin zrl v mater, ki ni prekinila dela čeprav je komej čakala, kaj ji bo povedal.

Sključil se je, se spel sunkovito dvignil in inso pogledal staro:

»Mati! Kaj če bi vendar šli od tod?«

»Ali jaz?«

»Ne, ne, vsi skupaj? Poglejte kako se borimo v tem prepadu! Lahko mi čez noč vse uniči voda ali ogenj. Koliko nesreč smo že legobno pretekli. Da je mlin v večni nevarnosti veste pač sami. Kako švigajo v viharju okoli njega strele kakor brečence muhe so. Cudež, da mi ni šlo že vse po zlu! Enkrat nam pa ne bo prizanešeno, a tedaj bo že vse prepozno, ob vse premoženje bom!«

In drugače? Sami veste, kako smo v tej globeli nesrečni že če pomislite samo na otroke. Zdrav in krepak bi bil moral biti naš rod! Koliko družine bi že morali imeti! Na poljani, tam zgoraj je vse drugače, je vse sončno in lepo, tam nas ne bo mogla prezreti sreča, lista prava sončna sreča!«

Starica se je zamišljeno smehljala:

»Ali več, čemu so te obsedle te misli? Morda nisi sam ne več? Novorojenka je nekaj bolna in bojiš se za njo. Le potolaži se vse do dobrot!«

»Mati, od tod, samo od tod!«

»Zakaj mi pripoveduješ nekaj, česar sebi ne verjameš, s čimer si nisi na jasnem in si tudi ne boš nikoli?«

»Mati! Motile sel Zdej sem na jasnem! Poj-dimo od tod, odločil sem se in tako bo najbolje za nas vse!«

Nasmehnila se je:

»Ali nisi vladar v tej globeli, kjer ti le včasih nagaajo duhovi skal. Kamor se ozreš, vse je tvoje! Tu si se rodil in si zaslužil prvi kosce kruha. Koliko tvojega truda in znoja je v teh pečeh? Kmet ljubi svojo zemljo najbolj zato, ker jo obdeluje v polu svojega obraza in se ji podzavedno vedno bolj približuje. A ti si mlinar, ti moraš v Jno bolj ljubiti se čeri, to vodo, ta mlin, kjer je v vsem toliko tvojega znoj!«

»Ne, ne, vse je lepo, kar pripovedujete, toda najpametneje storimo, če gremo!«

Preslišala ga je:

»Ne! Tudi ti ne pojdeš nikamor, saj si moj sin, kri moje krvi! Ali se še spomniš, kako je od-

hajala tvoja sestra, ki se je omožila na poljano? Ali še veš, kako je tavalala tod okoli in se poslavljal od teh krajev in jokala? Kdor je tu rojen, pojde s krvavečim srcem iz te kotline!«

In borbe? Poskusi bili brez njih, pa boš postal! V peči križ lezeš, pa posekaš vsakega tridesetletnika. Brez borb boš okostel, mrtve! Pečovski smo tako ustvarjeni, da se moramo boriti, da nam mora viseti meč nad glavo, kajti sila je v nas, da se ne bojimo nevarnosti, temveč nam godi in ji ponosno kljubujemo. Rod Pečovskih je borbni rod in tudi pečine ga ne bodo uničile!«

Sin je poslušal, ji kimal, a it je vendar ugovarjal:

»Čemu živeti v večnem mraku? Zakaj naj bomo kakor izobčenci? Tam zunaj je solnce, na poljani je lepota in življenje, pesem in sama veselja mladost! Da tam zgoraj je doma sreča, svetla in jasna in razigrana, a tu je sama strahotna mrk in človeku je večkrat pri srcu tako tesno, kakor bi bil v bližini smrti!«

»Smrt je povsod, ne samo v pečeh, tudi tam na solčnih ravninah!«

»Jaz bi tako rad kos sončnega življenja, tako si želim nekaj tiste vesele prirode, ki jo duša ljubi in se čuli v nji, kakor dete v toplih plencah. Spal bi sredi žita v soncu, sredi prijazne zelene hoste bi sanjal življenje, ki ga tu ni! Res so borbe lepe, a večne ne morejo biti! Borim se in borim, a zakaj? Zato, da bom zmagal in bom enkrat udobneje počival? Če ostanemo tu, niti tega ne bom doživel, kajti v borbi bom postal in klenil v grobi!«

Mati ga je pogladila po glavi:

»Danes spel vse črno vidiš, jutri bo bolje. Vem, če te bom vprašala, boš zamahnil z roko: »Saj vidite, da ne morem od tod! Delo se kupiči, kdo naj ga prevzame? Spel se bo zaslužilo, saj je v Pečeh doma denar, čeprav ni prave sreče!«

»Res je tu doma denar, a sreča, sreča?«

»Če meniš, da boš drugje srečnejši in da boš vztrajal brez svojega rodnega doma, pa poskusil

amel, ko sem bil velik me je bilo sram. Sedaj pa dam ta svet vsem, ki mislijo čez lužo, naj se donajarkrat prej z ringlispitom peljejo!

V Parizu je bilo mnogo videti. Tudi Malo Terrezio sem šel obiskat v Lesieux, 250 km je od Pariza, pa s brzovlakom stane le 62 frankov (204 Din) tja in nazaj! V Lurd sem prišel 13. februarja zjutraj. Takoj sem stopil k lurski votlini in sem bil v zgodnji jutranji uri sam na mestu, kamor si želi milijone vernih sre. Vse sem povedal Mariji tedaj, kar mi je bilo naročeno in še tisto, kar so mi želeli zanj naročiti, pa tega niso mogli storiti in še vse slovenske zadeve sem priporočil Lurski Mariji. 13. februarja (četrtek) ob 8 sem imel mašo v votlini. Naslednji dan pa v spodnji cerkvi.

V petek ob 4 popoldne sem se srečno naložil na ladjo in sedaj se junaka borim proti morskimi boleznim in doslej me še ni zmagala in upam, da me tudi ne bo. Vdani se človek ne sme, pa je.

Sopotniki so zelo pisana družba. Tudi čista Slovenca sem našel. Mladega fanta, Plaminec se piše, iz Vidma, ki potuje v Rosario. Največ je seveda Francozov, potem Poljakov, so Romuni, Nemci (menda nemški židje), Angleži, Argentinci. Tako mi vse prav pride, kar sem se kdaj učil. Danes smo imeli tudi mašo. Jaz sem edini duhovnik in sem zato imel jaz »mornarsko mašo, pri kateri je igrala godba.

Tole pismo bo oddano v Lisaboni, sedaj pa jo rinemo kar naprej in ne bomo videli 10 dni nič drugega kot nebo in vodo.

Na Atlantskem oceanu, 16. februarja 1936.

Hladnik Janez.

Iz raznih krajev

Sv. Helena. Sedaj po novem letu živimo v lohi običnih zborov in zborovanj. V nedeljo, 7. marca ob 7. zjutraj je bil javen shod IRZ, na katerem je ob obični udeležbi poročal g. Tomazin. — Isti dan popoldne se je pa vršil obični zbor našega izobraževalnega društva. Obični zbor je bil prav živahen. — Tudi za Kmetstvo zvezo se ljudje zelo zanimajo, zlasti sedaj, ko gre za skupni nastop glede živinskih cen. — Za nedeljo, 22. marca pa pripravljamo naše društvo igro »Za grunte, ki je spisana po znani povesti g. Janez iz Visokega.

Ihan. Na tiho nedeljo, 29. marca, bomo imeli občinske volitve. Prav mirno so se izvršile vse priprave. V vsaki vasi so ljudje sami dotočili može, ki jih bodo zastopali v občinskem odboru.

Le poskusi živeti brez pečovskega mlina, brez ropala in hrumenja te vode, brez klopoti mlinskih koles, brez freskanja v viharjih nočeh in brez lepih mesečnih noči, ki so tako skrivnostne v tej divjini!

Raznežil se ji je glas, ko je nadaljevala:

— Tu so pomrli tvoji predniki in se rodili tvoji otroci, tu se ti je nakupičilo bogastvo!

Ali pozabljaš, da n eživimo samo sedanjosti, temveč smo tesno združeni s preteklostjo? Ali ne veš, da nisi več dvojeletni mladenič in človek čim starejši postaja, tembolj živi svoji mladosti s spomini, ki se osvežujejo v duši, saj se silna duša ne poslata nikoli, temveč se npranje presnavlja in ostane večno mlada in čista!

Umolknila sta. Starica je samo razplekala svoje misli: Mlin je zagoden v solesko, kjer prebivajo v mračni razpoki in kotani duhovi. Torka je tu, ki prede zlosto prejo. In hšina je tu, ki je ni tam gori na poljani. Kadar počiva tu priroda, je njen oddih globok in silen, kakor prerojenje!

Sin se dvignil in mafi ga je vprašala:

— Kajne, da oslencemo?

Rad bi jo zavrnil, a ni mogel in ji je samo dejal:

— Kakor mislite.

— Vedela sem, pa če bi bili že tik pred selitvijo, bi se še vedno premislila. Veš, navadila smo se teh kleci in v kleci so se navadile nas. Ne ljubijo nas, ker so premike in preirne, a vendar bi nas pogrešale, prav zato nas drže kakor v velikem skalnatem precepu, čeprav nam zavidajo vsaki, če tako neznan žarek srečala.

Komaj slišno je gospodar zaprl za seboj vrata.

8.

Pečovska gospodinja, čvrsta ženska srednjih let, je kljub vsemu težkemu delu ostala vedno nekam nežna. Telo ji je bilo vitko, prožno in krepko, v zarjavelcem okroglem obrazu ni imela gub in niti ji ni prišlo nad trideset let. Posebno so bile

Ti so med seboj izbrali nosilca tiste, pa tudi po kateri vrsti bodo na kandidatski listi. Prav lepo se je pokazala vzajemnost med vasmi, ravno tako najlepše soglasje med kmeti in delavci. Lista IRZ je že potrjena. Druge najbrže ne bo! Čeprav bo ena lista, bodo vseno volitve. Volit pojdimos vsi. Pokažimo s tem svoje prepričanje in zavednost. Na veličju bomo rekli: Volim Lozarja Janeza.

Sodražica. Versko življenje se razvija pri nas kar najlepše. V zadnjih letih smo imeli petkrat duhovne vaje za posamezne stanovske katekumene, ki sledi letos še misijon, ki je krasno aspel. Takoj prvi dan je bila naša prostorna cerkev polna poslušalcev, med tednom jih je bilo pri govori po 2000 in še več. Spovednice so bile obgane. Za časa misijona je bilo nad 7000 obhajil. Prvo in zadnjo nedeljo je pristopilo okoli 350 otrok v krasnem redu k skupnemu sv. obhajilu. Vsakogar je moralo očarati in ga niti ljudsko petje iz otroških ozrl, da ne govorimo o splošnem ljudskem petju, ki je pri nas najlepše v naši dekaniji. V nezbrisnem spominu pa bo ostala sklepna procesija, katere se je udeležilo najmanj 4000 (štiri tisoč) ljudi med glasno molitvijo in ljudskim petjem. — Vodili so sv. misijon gg. Lazaristi, katerim velja za neumorni trud naša najlepša zahvala.

Tržišče na Dolenjskem. Dobro ura hoda, bolj v hribih se nahajajo prijetna sela Križ, Kovačev hrib, Arčiče, Veliki vrh, Plamina, Gaberje, kjer si prebivalci s težkim delom pridobivajo svoj borni kruhek. Vfarani so v župnijo Tržišče, otroci hodijo večinoma tudi tja v šolo, saj spadajo pod šolski okoliš Tržišče, le na občino moramo v Iloštanj, kamor spadajo sedaj in kamor imajo dobre dve uri ali še več. Ni prijetno, če moraš ves utrujen iti še nad dve uri na župništvo, kamor te kličejo, tam pa zveč, da potrebuješ kako šolsko sprčivalo ali kak rojstni ali družinski list in moraš sedaj nad dve uri, morda v najgremem vrenemu in poti capljati v Tržišče po zahtevano sprčivalo ali listino in jo potem zopet po isti poti nesti na občino. Kako nam je bilo všeč, ko smo zvedeli l. 1935, da smo pridruženi upravni občini Tržišče, saj sedaj bomo lahko obenem, ko pridemo v cerkev ali ko gredo otroci v šolo, opravili svoj popravek tudi na občini in nam ne bo treba delati tako dolgih potov. Šola, cerkev in občina naj bodo skupaj, tako se nam je zdelo res prav, zlasti še, ko imamo v cerkev ali šolo polovico bližje,

nego na občino. A ne mine dobro leto pa ti zve, mo, da smo zopet pri starem, zopet bomo morali v dežjo ali snegu in blatu capljati v Iloštanj na občino, potem pa v Tržišče v župnišče ali šolo in potem zopet v Iloštanj, pridruženi smo torej bili zopet upravni občini Iloštanj. Ali ne bo že konec tega našega trpljenja? Kde nas je zopet pridružil občini Iloštanj, ne da bi nas kaj vprašal, saj smo bili zadovoljni — četudi ne popolnoma vsi — s priključitvijo k občini Tržišče. Ker smo nekaj slisali da se sedaj se lahko pridružimo k občini Tržišče, kamor veliko bolj spadamo, nego v Iloštanj, zato bi bilo sedaj prav, da bi se nas kdo usmislil in nam pomagal k tej pridružitvi. Morda bodo nekateri proti temu, a to so le tisti, ki vidijo nekaj par korakov pred seboj in jih morda motijo kak predsednik, kdor pa gleda tudi v bodočnost in ima kolikaj gospodarskega duha, bo za vsak priznal, da je edino prav, kjer je cerkev in šola naj bo tudi občina.

Prežganje pri Litiji. Zapusti nas je priključeni šolski upravitelj g. Stanke Ponikvar. Zopet se je vrnil k svoji družini v Zagorje. Gospodu Ponikvarju, ki je s tako vnuem deloval pri nas, se iskreno zahvaljujemo — šolsko upraviteljstvo je prevzel novi učitelj g. Jernej Miroslav. Poleg njega smo dobili še učitelja prof. gđc. Podboj Sabino tako, da ima naša šola sedaj dve učni moči. Čujemo, da se bo v letošnjem letu naša šola povečala. — Prosvetno društvo priredi 25. marca ob pol 3 popoldne v »Ljudskem domu« materinsko proslavo. K tej priložnosti vabimo zlasti matere. — Rdeči križ se pripravlja, da o Veliki noči nastopi z igro »Črna žena«. — Krajevna organizacija IRZ Trebeljce, vo lepo napreduje. Šod 16. februarja je pokazal, kako navdušenje je med našimi ljudmi za dr. Korošca in njegovo stranko. Seje se vrše mesečno. Za vse nuje potrebe nam je pa na razpolago g. banski svetnik in župan Gale, v katerega vnamo vsi zaupanje.

Smartno pri Litiji. Zlepa ni še naše lare kaka vest tako razgibala, kot jo je novica, da nas po 9 letnem delovanju med nami zapusti naš priljubljeni benefikcijat g. Pleša, ki je postal župni upravitelj pri Sv. Juriju pod Kučmom. G. benefikcijat si je s svojim vestranskim delom, z lepim zgledom in izredno ljubeznijo osvojil srca vse faranov, zlasti pa mladine farani so mu v družbeni dvorani priredili priredno slovo. Prvi se mu je zahvalil za njegovo

in jih polivali z vrelo vodo, da se je moglo delo nadaljevati.

Služničad je legoboma napravila gaz skozi sneg, da niso zgubili zveze s svetlom.

In nekega dne je v najhujšem mrazu Agata priznala svojemu možu, da je štorlika prodila skozi led in sneg in da že trka na vrata.

Gospodar se je razveselil in odhitel skozi ozko gaz v Mesto po babico, ki jo je komaj pregovoril, da se je odpravila z njim v Peči.

Mesna babica je bila visoka, sklonjena ženska temna kakor deska, silčenega smešnega obraza in sivih mrkih oči. Bilo ji je okoli štirideset let, a videla se je mnogo starejša. Govorila je rezko, z visokim sikajočim glasom, a z desnim kazalcem je pri tem faktirala. Sicer je uživala sloves spretna babice in sama se je rada pohvalila, da je že veliki množici ljudi pomagala, da so srečno prekorčili onstranstvo in prišli bedni in nebolni pogledat to solzno dolino.

Ko je prihitela v Peči, je brž pogledala otročnico, jo položila, da se še prav ni ne mudil in pričela pri kuhano vino, ki ji je bilo najljubša pijača. Kmalu sta ji lici zardele, obraz ji je prijazno zasijal in pričela je privovedovati. Govorila je samo o sebi, kakor bi ne bilo drugega na svetu razen nje omčene, na pol kmetijske ženske.

Pečovska je ni poslušala. Bila je vsa zaskrbljena, kdaj nihne najhujši trenutek. Bala se je in liho molila, naj bi se vse srečno izteklo. Gospodar je hodil nestrno po sobi in se potem umaknil, da bi žene ne razburil s svojo nervoznostjo. Ženščina pa je le govorila in govorila, saj je vedela, da tudi niena hladenostvost nujno vpliva, zato se ni nikoli razburjala, če je bil porod še tako kočljiv.

Ko se je pokrenčala, je globoko vzdihnila, se dvignila in pretegnila ude kakor star voznik, ko skozi z voza, na kar je trdno pristopila k postelji, pokimala in prosila gospodarja, naj gre in ji priinese tople vode.

(Daje prihodnjič)

V Dečeh so vsako leto slovesno praznovali praznik mlinarskega zaščitnika svetega Miklavža. Ta dan je vse delo počivalo, a gospodar je napregel konja in se z družino odpeljal na božjo pot k velecvski Mariji.

Ko je bila mala Angelca dve leti stara, je zavlada v Dečeh posebno ostru zima. Hlapci so morali vsako jutro pod mlinskimi kolesi sekati led

delovanje g. dekan, nato so se pa vrstili zastopniki šole, prosvetnega društva, šolski otroci, cerkveni ključar, načelstvo hranilnice, zastopnik Kmet. zdruge itd. Posebno zahvalo so g. beneficiatu dolžni naši zadrugarji, ki bodo tudi po njegovem odhodu krepko držali skupaj in nesebično delovali za prosep družne misli. Šmartno takega slovesa še ni doživelo. — G. beneficiatu želimo na novi postojanki obilo božjega blagoslova.

Golenica pri Kočevju. Dne 2. marca se je goslovil po nad dvletnem službovanju gospod šolski upravitelj Prijatelj Jože. Bil je izvrsten učitelj. Odsel je na svoje prejšnje službeno mesto v Vel. Lašce. S težkim srcem smo se ločili od priljubljenega gospoda upravitelja. Žal, da je naš kraj precej daleč oddaljen od železnice, sicer bi morda tega gospoda učitelja še imeli na naši šoli. Imenovanega gospoda učitelja hočemo ohraniti v hvalečnem spominu.

Špitalič pri Kamniku. Naše društvo se je pozivilo. Steje 93 članov. Dekleta so priredile cno igro, drugo igro pa so napravili fantje. Prihodnjič pa nastopijo šolarice. Predavanja smo imeli tri. Zanimiva je zgodovina naše župnije. Prvi podatki izvirajo iz leta 1229. Špitalič je spadal dolgo pod šmartno, še prej pa pod Kamnik. Od leta 1762 je špitalič samostojna duhovinja. Sedanja župna cerkev sv. Antona pušč. je bila dozidana leta 1735, torej praznujemo letos dvestoletnico. Cerkev je lepa. Prava umetnina je monštranca iz leta 1728. Za ustanovitev špitališke duhovnije in za dograditev nove cerkve ima največ zaslug takratni šmartni župnik in pisatelj, gosp. Paglovec, ki so ga položili k večjemu počitku v šmartinski cerkev pred veliki oltar. Zraven naše cerkve je starodaven grad. Šola je nova, istotako mežnarija. Dobro oskrbljena podružnica sv. Nikolaja v Bel. Imamo prav ugodne zveze s svetom. V poljudni uri pridete z avtom v Ljubljano ali v Celje. Naša Menina-planina pa je znana in obiskovana. Častivci sv. Antona in romarji, pridite na glavno žegnanje 5. povelikonožno nedeljo! Izletniki, pridite v tujinskih švicah! V grajski gostilni dobite dobro postrežbo. Ob Gospodovih dnevih imamo dvojno dopoldansko službo božjo.

Litija. Sadjarsko društvo v Ljubljani sklicuje za nedeljo, 22. marca v litijsko šolo zborovanje vseh sadjarjev litijskega okraja. Zbor bo vodil zastopnik SVD iz Ljubljane in se začne o pol 9 po prihodu jutranjih vlakov. Tudi za odhod imamo udeleženci ugodno zvezo: ob 1 odnosno ob pol 3.

Popoldne si bodo zborovali lahko ogledali gospodarske naprave banovinskega veleposesta na Ponočičah. Vsak kraj naj bi poslal na zborovanje vsaj enega zastopnika, ki bi nato doma sosedom razložil sklepe zborovanja.

Naklo. Prosvetno delo se je začelo s polno paro. Naše društvo je bilo namreč prvo razpuščeno pod paševanjem Marušičevim. Zato bomo pa sedaj vsaj nekaj nadomestili. — Tudi tatovi so se začeli pojavljati pri nas. Tako so uzmorili odnesli ali odpeljali celo močni konec navednega kmečkega voza s soro in zavoro, posestnika Antona Golobu na Polici. Krivcev še niso izsledili — vendar je upanje, da bodo kmalu padli v roke pravice. — Vse čitatelje »Domoljuba« naprošamo, da pazijo, ako bi se pojavil kdo s takim blagom in bi ga skušal spraviti v denar. Le v skupnem delu proti takim tatinskim elementom bomo preprečili razmah tovrstne tatvine.

Iz naših društev

Ježica. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo 22. marca ob 3 popoldne pravilnično igro »Mogočni prstani«, na praznik 25. marca ob 3 popoldne pa »Materinski proslavce«.

Št. Jurij pri Grosupljem. V nedeljo, 29. marca po deseti maši in popoldne ob 3 h v dvorani škopično predavanje in film o evharističnem kongresu. Dne 25. marca ob 10. h občni zbor Živnorojske selekcijske zadruge.

Polica pri Višnji gori. Dne 22. marca ob 10. dopoldne bo v cerkveni dvorani ustanovni občni zbor Prosvetnega društva. Vsi, zlasti mladi fantje in dekleta, ki jim je do prave krščanske prosvete, vljudno vabljeni. — Dne 25. marca bomo priredili »materinski dan« z lepo igro »Modri cvet naše ljube gospe«. — Vabljeni!

Šmartno pri Litiji. Dne 22. marca po prvi maši bo v društvenem domu občni zbor Kmetijske zadruge, na katerega vabimo vse člane in prijatelje zadruge.

Sv. Križ pri Litiji. Dne 25. marca popoldne bomo pri nas prvič priredili »materinski dan«, na katerega se mladina vneto pripravlja. Na sporedu so lepe deklamacije, nastopi in igra »Sv. Neža«. Pridite!

Sostro. Na praznik sv. Jožefa gostuje pri nas prosveta šmarje z lepo igro »Vinske gorice« točno ob 3/4 popoldne v Prosvetnem domu. Vabljeni!

V VSAKO HISO »DOMOLJUB«

DOBRO CTIVO

»Katoliški časopis je stalen misijon za vsako hiso...«
(Papež Leon XIII.)

Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Priredil M. Humek — 2. (1931) predelana in pomnožena izdaja s 102 slikami med besedilom in 2 barvanimi podobama. Cena nevezani knjigi je 42 din, vezani 54 din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Danes, ko ima že skoro vsaka hiša vrtiček za najpotrebnejšo zelenjad in cvetlice, je prav, da opozorimo na knjigo, ki bo vsakemu posestniku domačih vrtov dobrodošla, da si bo znal svoj vrt praktično urediti in obdelovati. Tu najde navodila, kako vrt uredi, obdeluje, krasí, kakšna naj bo zemlja, gnoj, orodje, katera so glavna vrtnarska dela itd. Dalje opisuje vse vrste zelenjadi, ki naj jih goji, kapusnice, listnato zelenjad, korenasto zelenjad, stročnice, čebulice, dišeča zelišča, paradižnike, papriko itd. Posebno poglavje tvorijo cvetlice, vrtnice in sobne. Knjigo vsakomur toplo priporočamo.

Pasijonska drama »V času obiskanja« osem postaj o Jezusovem poslanstvu — katero je opisal na podlagi evangelija E. Gregorin, član narodnega gledališča v Ljubljani. Cena nevezani 26 Din, vezani knjigi pa 38 Din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Ni primernejše igre za resni postni in velikonočni čas, kakor je ta pasijonska drama, ki preseneča po nenavadno globokem pojmovanju Kristusovega poslanstva na zemlji, po večem izboru in sestavi Kristusovih izrekov in prerokovanj iz stare zaveze ter končno oblikovanje v dramatični predelavi. Ze lanske leto je bila uprizorjena z velikim moralnim in gmotnim uspehom na mnogih naših odrih — da o veličastni uprizoritvi v ljubljanskem dramskem gledališču ne govorimo. Pri vsem tem pa je igra tudi na manjših odrih izvedljiva, saj zahteva samo 22 moških in 33 ženskih vlog. Ker je časa za uprizoritev te prekrasne in pretresljive pasijonske igre še dovolj — opozarjamo naše podeželske in industrijske odre, da razmišljajo o uprizoritvi. Vse režiserje in igralce kakor tudi ljubitelje lepe pasijonske igre posebej opozarjamo, da bo Narodno gledališče v Ljubljani tudi letos uprizorilo to pasijonsko dramo »V času obiskanja« za časa Velikega tedna. Režijo bo vodil avtor sam, ki prevzame tudi glavno vlogo. — Priporočamo.

Ugašajoče sonce

(Prevedel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

»Umorili ga bodo!« je zopet prišlo na Mucije blede ustnice.

Kjer je kaka grozeča pest izginila pod njegovim mečem se je dvignilo deset novih pesti. Tu in tam so frfotale kot rdeči mak perjanice pretorijancev nad umazano sivim valom družali, a bilo jih je tako malo, da se je zdelo Muciji nemogoče, da bi le eden teh utekel s svojim življenjem.

»Mars, zaščitnik vojakov, reši ga!« je tiho prosila Mucija. Toda kot bi se sama zalotila na blinjenju, je hitro pristavila: »Ti, o Bog kristjanov, ti Bog usmiljenja...!« Dalje ni mogla moliti; bilo je pa tako prisrčno, da so ji samo te izgovorjene besede vlijele mnogo tolažbe.

Polagoma se je blizilo od desne in leve tribune več rdečih perjanic, ki so se zajedle okrog njega v sredo gruče. Tedaj se je začela druhal razhajati, vsled česar je na vse strani nastala taka gneča, da so jo ostali pretorijanci s podvojeno silo komaj vzdržali. O kakem uporu druhal ni bilo sedaj nikakega govora več: vse je drvelo in slepo bežalo s pretresujočim krikom. Prvi stoječi so se zatekli s trga v ulice, gneča je bila vedno manjša. Razpuklina na sredi se je podaljšala v široko brazdo in ožje preseke so bile tudi za posameznimi pretorijanci.

Tedaj je zaslišala Mucija tudi korak pehote. Avidij Kasij, zmagovalce Partov je peljal nekaj kohort pretorijancev peš na pomoč tribune. Prestrašena druhal je strašno zatuliла in trčala rešitve v divjem begu.

Kmalu so bili trgi in ceste, tako daleč, kamor je seglo Mucijevo oko, očističene. Samo mrtveci so ležali okrog in ozračje je ugodnoje-

valo strašno ječanje in stokanje ranjenih in poginjenih.

Kakor je bil grozen pogled je vendar Mucija iskala tribuna, misleč, da se morda nahaja med mrtveci. On pa se je ravno vrnil, visoko na konju, na čelu svojih pretorijancev. Stopila je malo naprej, da jo je Publij opazil. Pogledi so se srečali. Publij je razjelal izročil svojega konja vojaku, kateremu je tudi ukazal, da se vrnejo v tabor. Ko je konjenica zavila v gledališko ulico, je šel Publij h Korneliji.

»Nepoznan Bog te je rešil!« mu je zaklicala Mucija in pritisnila obe roki na prsi.

Njene besede so bile samoten izraz hvaležnosti tudi njej še nepoznanemu Bogu kristjanov. Obenem se je že drugič javno zavzela za Publija.

»Morda isti, o katerem mi je prefekt Servij pripovedoval, da ga je čutil nad seboj v bojnem meču?« je smehljaje odgovoril Publij. »Toda, kaj dela tu lepa Mucija? Tega ne verjamem, da bi se bila udeležila upora; vsaj pri Korneliji ni bila nikdar navada, da bi prosili vladarje za igre.«

»Ravnokar sem se prepričala, da niti preprosto ljudstvo nič več ne prosi, ampak glasno zahteva... Ali si morda namenjen domov?« je vprašala.

»Moje delo je storjeno.«

Tedaj mi ne boš odrekel, da bi me ne spremljal. Jar sem bila na poti domov, ali bolje rečeno namenjena k tebi, ko so me tu iznenadili s strašno igro.«

»K meni si bila namenjena?«

»Ti se čudiš? Ali se ne sme sorodnika prositi za uslugo?«

»Tvoja prošnja je v naprej uslišana.« je razložil tribun, »povej mi samo, za kaj gre?«

Vendar bi ti svetovala, da si previdnejši in ne tako hiter z obljubami, kajti lahko bi ti bilo žal.«

»Saj vendar ne moreš ničesar od mene zahtevati, kar bi mogel obžalovati.«

»Ako bi se pa zgodilo?«

»Ne verjamem... Pošliji sedaj svoje sužnje z nosilno domov, pa pojdeva peš.«

»Kaj še je pripomnila Mucija. V nosilnici je prostora za obo. Bojim se, da bi morda razžaljena druhal planila nate, ako te opazi na cesti. Za zaveso si brez skrbi.«

Tribun se je zaničljivo nasmejal.

»Druhal je pes, ki se liže najbolj strogemu gospodarju, medtem ko popustljivega, ki ga razvadi, celo napade. Saj si sama videla, da si znam pomagati z druhaljo.«

»Odkrito rečeno,« je pojasnjevala Mucija, »ne dopada se mi, da zahteva ta druhal zabave, in sicer krvoločne zabave, njen klic po kruhu mi je pa razumljiv. Slišala sem, da muči lakota reveže vedno bolj.«

Publij je nagubanil čelo.

»Mucija, Mucija! Napačno sočustvovanje govori iz tebe. Kdor si sam ne prihrani kruha in samo lenari, tak naj pogine. V nezadovoljni nesreči se lahko računa na javno pomoč in tedaj ne boš videla bede nastopati v taki množici. Kar si danes gledala in slišala tega prej ni bilo. Šele strah vladarjev, ki so se morali zaradi obstanka ljudstva prikupiti, je napravil ljudstvo tako nasilno. Da gre njegova zahteva predaleč, si sama priznala, ker si iz tega izločila igre, resnično krute igre. Pa če bi bila njegova zahteva po kruhu vsaj malo upravičena, ne bi smelo prekoračiti pršnje in čakanja. Zahtevati nima ničesar, že zaradi tega ne, ker trpi javni mir in red. Sama baharija je in drznost, ki vzame človeku vsako sočustvovanje z druhaljo. Tvoja dobrotljivost pa vendarle priznava in to želim, da se ti nazori še bolj izčistijo.«

»Publij, Publij, meni se zdi, najini nazori niso tako zelo različni, ako hočeš svoje besede o nezadovoljni nesreči raztegniti malo dalj, ka-

P I S A N O P O L J E

Raj za 15.000 frankov

»Raj na zemlji za 15.000 frankov ponuja francoski socialni reformator (preosnovatelj) Moric Alar, ki je v Južnem morju blizu Tahiti kupil otoček Vana-Vana. Kdor želi živeti na imenovanem otočku, mora plačati Alaru 15.000 frankov, to je okrog 44.000 Din. Za ta denar dobi pravico stanovati na otočku ki ima krasno podnebje, do svoje smrti. Na otočku je brezplačno na razpolago dovolj sadja in divjačine. Zvezo z ostalimi svetom pa imajo prebivalci otočka Vana-Vana samo enkrat na mesec. Takrat priplove s Havajskih otokov ladje in z njo novice z vsega sveta. Kdo hoče tja, v južnomorski »raj na zemlji«?

Iz vagona je padel

Na železniškem tiru med postajama Lajpov-Brzan so našli te dni moško truplo. Preiskovalne oblasti iz Kragujevca so dognale, da se je ponesrečil Ljubomir Trifunović, doma iz Črne Glave iz studenčnega okraja. Trifunović je bil v Beogradu, kjer je v državni bolnišnici obiskal svojo bolno ženo, a je nato na še nepojasnjen način padel iz vagona, vračajoč se domov v Črno Glavo.

Kokoš je ranila gospoda poslanca

V avtomobilu po poti iz Mostara v Sarajevo so potovali narodni poslanci Mustafa Mulalić, Franjo Martić in Milan Božić. Prva dva sta se pripravljala iz Beograda v Mostar kot odposlanca Narodne skupščine na proslavo Osmana Džukića. V Sarajevu se jima je pri-

družil narodni poslanec Milan Božić. Na povratku, vozeč z veliko hitrostjo, so na cesti z avtom zbežali koki, ki je bila tako predrzna, da je skočila na avto in priletela ravno na varovalno stekleno ploščo. Ta je počila in drobci stekla so zleteli v glavo narodnega poslanca Milalića ter mu povzročili take rane, da je moral poiskati zdravniško pomoč.

Zgodba neporočene matere

Te dni je stala pred sodiščem v Šibeniku 23-letna Slavka Čakarov iz Kolače v benkovškem okraju. Obtožena je bila, da je zaklala z nožem svojega ženina, ki je obetal, da jo vzame za ženo, a jo je zapustil.

Bilo je pred dvema letoma. Slavka se je pobliže seznanila z mladeničem Jovanom Žarkovićem. Obljubil ji je resno, da jo poroči. Ko je Slavka spoznala, da postane mati, je pozvala ženina, da izpolni obljubo. On pa se ji je odtuževal bolj in bolj.

Slavka je zato vložila tožbo pri okrajnem sodišču, vendar je hotela še pred obravnavo in pred rojstvom razčistiti razmerje z Jovanom, v tej smeri, da bi vpričo prič ugotovila, če jo Jovan res misli zapustiti. Pozvala ga je na orožniško postajo.

Ko je Jovan prišel pred orožnike, je na Slavkino vprašanje povdaril, da bi ne prišel, ako bi vedel, da jo najde tu. Orožniki so pozvali oba, naj zapustita postajo poslopje in naj se mirno pobotata. Po poti je Jovan izjavil Slavki, da je nikakor ne bo poročil. Ta izjava je Slavko tako razburila, da je zgrabila nož in ga zasadila Jovanu v trebuh. Jovan je v šibeniški bolnišnici na poškodbi

umrl, Slavko pa so odvedli v zapor, kjer je v nekaj dneh porodila otroka.

Sodišče je upoštevalo razmere, pod katerimi je Slavka izvršila umor in jo je obsodilo le na eno leto ječe.

Slavka je bila z razsodbo zadovoljna. Ker pa se ni nihče našel, ki bi otroka vzel k sebi, bosta mati in otrok skupaj v zaporu prestala odločeno kazen.

Žaloigra v Ameriki

Iz Willard Wis v Ameriki pišejo: Kakor blisk se je raznesla po tukajšnji naselbini vest, da je v zgodnjih jutranjih urah zadal rojak Frank Lajkovič svoji lastni ženi Agati in svojemu triletemu sinku Evgenu smrtonosen strel. Lajkovič star 56 let, je zadnja leta več ali manj kazal znake zmedenosti. Vsled njegovih praznin domišljanj je moral uboga žena večkrat iskati zavetja pri drugih ljudeh. Poleg zmedenega moža, je bilo njegovo življenje prava križeva pot, katero pa je iz ljubezni do svoje družine vdano hodila, trpela in molčala. Težke slutnje so ji bile vedno pred očmi, dobro se zavedajoč, kaj vse se lahko pripeli. Le žal, da jo slutnje niso varale, ker zgoraj omenjenega dne je postala s svojim sinčkom vred žrtev strašne družinske žaloigre. Mož se nahaja sedaj v okrajnem zaporu. Pokojna je bila stara 46 let, doma iz Loškega potoka pri Ribnici. Zapušča osem otrok v starosti od 7 mesecev do 24 let.

Časopis ogrskih beračev

Dne 1. marca 1936 je izšla v madjarski Budapešti prva številka novega časopisa, kakršnega najbrž še ni v Evropi. List nosi v madjarsčini naslov »Beraški liste« in ga izdaja zveza madjarskih siromakov. Ukvarja se izključno s vprašanji, ki zanimajo berače. Glavni urednik je berač po poklicu Franc

kor samo na lakoto. Toda pustiva to: s svojimi zares še nerazčiščenimi pojmi se ne morem prerekati s teboj.

Pa tudi okoliščine, v katerih ju je vodila skupna pot domov, niso bile ugodne za te vrste preprič. Pretorijanci-pešci so morali še vedno manjše skupine ljudstva na cestnih oglih in trgih razganjati in kjerkoli je šel mimo take gručice Publij z Mucijo, ga je sprimljalo neprijetno mrmljanje. On se na videz ni niti zmenil za to. Tu in tam je moral nezadovoljneže ostrušiti z ostrim pogledom, z vzvičanjem glave, da celo s tem, da je večkrat prijel za meč. Mesioma je moral korakati tribun z Mucijo skozi špalir stisnjenih pešev, pa tudi kamenje je frčalo po zraku za njim in poleg njega.

Koncem vrtnice ulice se je zbrala večja množica, ki je zaprla pot, kakor je bila široka. Ko je ugledala tribuna, je nastalo veliko kričanje.

»To je on!« To je besni pes, ki mori rimske državljane!

Zelo raztrgan mož je stopil pred Publija in mu pomolil pest pred usta.

Publij je potegnil meč in zagrmel nad ljudstvom:

»Lopovi, ali se ne sramujete vpričo sužnjev tako nastopati! Ali ste vi Kviriti, ali ste potomci osvojevalcev sveta? Napravite prostor, sicer boste videli kotliti se v prahu glavo onega, ki mi zastavi pot!«

Vse je stopilo narazen. Publij je prijel prestrašeno Mucijo za roko in jo varno peljal naprej.

»Jaz sem te imel za hrabrejšjo,« je rekel, ko je ostalo ljudstvo za njim.

»Nisem se bala zase,« je rekla Mucija s tresočim glasom.

Publij jo je prijel za obe roki in vprašal: »Torej si se bala zame?«

»Zpostavil si se takim nevarnostim, da

sem morala iz strahu za te moliti,« je rekla Mucija in povesila glavo.

Nekaj časa sta stala tiho drug pred drugim: tribun jo je še vedno držal za obe roki, ona pa je še vedno stala s povešeno glavo. Cesta je bila tu v bližini njunih hiš čisto prazna.

»Mucija,« je rekel slednjič Publij nežno, »poglej me v oči in poslušaj: ako bi si želel družice, ki bi bila kras osamele hiše Kvintilijeve in plemenita mati vrednega dediča mojega imena, ali bi bila ti voljna darovati manom mojih prednikov?«

»Ti si Rimljan, Publij, in jaz sem Rimljanka,« je rekla z radostnim pogledom.

»Tako ko prevzamem mesto pretorja, ti pošljem železni prestan.«

Z lahnim priklonom mu je dala tiho privojenje. Priščeno je stisnil njene roke in jih pritiskal na svoje ustnice.

Niti on niti ona nista izpregovorila nobene gorke besede ali zagotovila ljubezni. Govorila sta mirno brez vzdihov, brez obljub, preprosto kot dve prijateljski duši, ki si zatrjujejo, da imata iste misli v svoji pameti in si jih sedaj slučajno zagotavljata. Kljub temu sta si bila svesta pomena priznanja, s katerim sta se zavezala za življenje. Roko v roki, ko brat in sestra v slovesnem molku, sta se blizala Kornelijevi hiši.

Tu je povzel Publij besedo. »In sedaj, ljuba Mucija, tvoja prošnja?«

»Bojim se žaliti tvoja rimska čustva,« je rekla v zadregi.

»Danih obljub nimam navade preklicevati, najmanj bi ti mogel danes kaj odbiti pa naj že bo, kar hoče.«

»Moja prošnja se obrača na tvoje srce.« »Ali mar misliš, da je mož, ki si je še ne pred eno uro pobarval meč s krvjo upornikov, vedno trdosrčen? Vojska je kruto roko delstvo, toda samo na bojnem polju mora srce vojščaka molčati; ko smo pa enkrat izvršili svojo dolž-

nost, smo morda mi vojniki mehkejši ljudje kot drugi. Govori torej brezobzirno, poslušal te bom z ono ljubeznijo, na kakršno boš lahko vedno računala.«

Mucija se je za trenotek še obotavljala, potem pa je povedala svojo zadevo glede sužnje Mimut v naglem govorjenju, kot bi hotela veliko breme zelo hitro stresiti s sebe.

»Ena mojih najljubših suženj,« je rekla, »je prišla v pest mestnemu prefektu. Pretor jo bo dal v hrano lačnim levom. Bila je zelo zvesta služabnica...«

»In ti bi jo rada oprostila?« je pomagal Publij, ko je Muciji zastala beseda.

»Priletna mati moje drage Mimut ne bo preživela grozovite smrti svoje hčere. Usmili se teh bednih ljudi.«

»Ako je pri prestopku tvoje sužnje možno pomilostčenje, ne bom ničesar opustil, da ti jo vrnem,« je zagotavljal Publij.

»Nesrečnica časti Boga kristjanov.«

»Aaaah! se je začudil tribun in običaj v besedi, kot bi bil slizal nekaj strašnega ter bulil v Mucijo z odprtimi očmi. Slednjič je rekel: »Ti se zavzemaš za kristjanko? Ti. Kornelijka?«

»Kristjani so tudi ljudje.«

»Ljudje?« je odvrnil jezno Publij. »Kazni vredni strankarji so, ki ogrožajo javni red, da celo rimsko državo Vera naših dedov jim je ostudna; državni cilji so jim brez pomena. naše odredbe zaničujejo. Sanjarijo o tem, da porušijo temelje, na katerih je zgrajen Rim. Pešica mračnih in bednih bitij se z noro vztrajnostjo bori zoper to, kar so pravišljeni moške tekom več stoletij priznati za dobro in uspešno... Propalice, ki zavidajo posumnike za njihovo udobno življenje, so si izmislile Boga, ki jim obeta, da pozlati njihove čunje na nekem drugem svetu. Oni so zagrizeni sovražniki države, reda in veličine Rima! Njihova praznoverje je zraslo v glavah sužnjev in arla

Szarvar. Uvodnik v prvi številki obravnava gospodarski položaj beraškega stanu na Madžarskem. Z ozirom na težko gospodarsko krizo, vsled katere je menda beraški stan bolj prizadet kot drugi stanovi, zahteva »Beraški list«, brezobzirno odstranitev z beraške družine vseh, ki so si lahko preskrbeli kakršnokoli delo. »Beraški list« ki začasno ne izhaja tiskano, ampak s strojem pomnožen, ni namenjen samo beraškemu življu, temveč hoče, da ga čita vsa javnost in tako seznanjena z obžalovanjem vrednim položajem, madžarskih beračev.

V nedeljo hočejo počivati

V Zagrebu so mesarski pomočniki pred tedni zahtevali od mojstrov, da bi ob nedeljah ne prodajali na stojnicah. Mojstri so sklenili, naj imajo pomočniki ob nedeljah poenotek tolo že mojstri sami prodajali meso. Mesarski pomočniki s tem niso bili zadovoljni. Nazadnje so se mesarski mojstri udali in ob nedeljah ne prodajajo več mesa.

V zvezi s tem pomočniškim pokretom, je prišlo sedaj do dogovora tudi med okoliciškimi kmeti, ki dnevno in tudi ob nedeljah preskrbujejo zagrebški trg z različnimi živilskimi potrebščinami. V sporazumu z dr. Mačkom so namreč sklenili, da ob nedeljah na trgu ne bodo prodajali nobenih živil in da se morajo Zagrebčani z vsem potrebnim preskrbeti že vsako soboto.

„Om mani padme hām“

Nekaj kilometrov od mesta Tankara v Tibetu se nahaja veliki budistiški samostan Kumbum. Poslopja tega samostana obkrožujejo kumbumsko drevo, najsvetlejša drevo v Tibetu. To drevo imenujejo tudi »drevo 10.000 slik«, ker budisti verujejo, da je na vsakem njegovem listu naslikan tajni znak, ki

predstavlja budistično molitev »Om mani padme hām«. Stotisoči budističnih poklonilcev prihajajo vsako leto, da pod tem svetim drevesom oddajo darove v denarju in hrani za vzdrževanje kumbumskega samostana. Darovi so tako množični in tako veliki, da se z njimi vzdržava okrog 20.000 budističnih redovnikov.

Franjo Neubauer:

Ženam — materam

Ve žene, matere pogumne,
ki se ne plašite otrok,
sladko tolaži smeh vas dece
in ne razburja njihov jok

Pred vami zgled stoji Devica,
ki je osrečila zemljo,
vdala se je volji božji,
da mati Jezusova bô.

Posvetil tudi vas je Stvarnik
in blagoslovil vas Gospod.
Prečista pa Devica — Mati
varuje grešnih vas zablod.

Kako so aveti vaši dnevi,
ko smehi vam otrok zvane
in zvezdnate noči so vaše,
nad miljenčki oči vam bô!

Junaška borba vaša z delom
in boj s skrbmi je čudovit,
kot skala trdna vera vaša
in up je hraber, zmagovit.

Ljubezen vaša vseobsežna,
toplejša je kot solčni žar,
od lipe je cvetoče slajša,
grenkobe ne pozna nikdar.

Oj, matere, trpinke vedne,
od boli vse izmučene,
pod težo sklonjene življenja
in pod bremenom sključene.

Vzravajte danes se ponosno,
Zaščitnice je vaše godi!
Na Njej in vam vdan, hvaležen
praznuje ves ga ljudski rod!

»Od božanskega vladarja Marka Avrelija visoko slavnemu tribunu Publiju Kvintiliju Varu,« je odgovoril centurijon in mu izročil mal zavitek s škrlatnim pečatom.

Publij je odprl in preletel pismo. Bil je poziv, da pride takoj na Palatin v sprejemnico Marka Avrelija.

»Sporočil« je ukazal prinašalec. »da se bom ravnal po ukazi.«

Hitro je ukazal primesti tribuna svileni tuniki. bele čevlje in togo, pripravljeno samo za velike slovesnosti in ukazal nato, kako naj ga prenesejo na Palatin.

* * *

Mark Avrelijeva palača je bila zgrajena pred stoletdesetimi leti od cesarja Tiberija in se je razločevala od drugih rimskih hiš samo po velikosti. Tudi tu se je prišlo, kot povsod iz prednje sobe neposredno v sprejemnico. Od tu se je prišlo v delavnico ali pisarno gospodarjev, ki je imela dohode z zaveseami do drugih soban. Stan filozofa na cesarskem prestolu ni bil zastražen od množestvalne straže. Legija, služabnikov, ki so po drugih plemiških hišah obstopali vsakega tujca s svojimi škrlatnimi in zlatom vezanimi tunikami in ga spremljali s svojimi zavistnimi pogledi iz vseh predsob, je tu popolnoma manjkala.

Pred hišnim vhodom pod Portikom, sta korakala dva pretorijanca gori in doli in na pragu sprejemne sobe je čakal glasnik. Da ni bilo pretorijancev, bi tujec niti ne slutil, da se bliža tu vladarju sveta, »bog« na zemlji. Tudi v sprejemnici ni bilo ničesar, kar bi vzbujalo zavist poželjivemu očesu s svojim bleskom. Čeprav ni vsak premožnejši Rimljan imel v svoji hiši hišnega oltarja in patricijskega prestola, je vendar vsak imel mozaike, marmornate stene z lepo slikanimi arabeskami, vratnimi zaveseami iz težke svile in sobno opremo iz cirovega lesa. V sprejemnici Marka Avrelija je

Novo gorivo za automobile

Franoski minister za delo Frosar je to dni v zgradbi ministrstva osebno preizkušal motorni voz, ki ga goni »gozdni« plin ali plin, narejen iz drv. Voz izgleda, kakor drugi avtomobili, razlikuje se le v tem, da ima zadaj večji kovčeg.

Franoska proizvodnja okrog 30.000.000 kub. km drv za kurjavo, od teh ne more pradiati okrog 11.000.000 kub. km. Ker je drv odveč, imajo tudi zelo nizko ceno. Tako je nastala kriza gozdne industrije. V zvezi s to krizo, si merodajni krogi prizadevajo, da bi našli za drva nov način uporabe in sicer za pogon motornih voz. Računajo, da bi s pomočjo plina in drv, mogli staviti v pogon 70.000, a za slučaj vojne celo 200.000 aeroplanov. — Ne sekajmo torej brez nujne potrebe gozdov, kar nam bodo še prav prišli!

Ne puste, da bi si znižal plačo

Svoje prejemke je pri občini hotel znižati za polovico Todo Elakovič, predsednik občine Šume blizu Trebinja. Občinski odbor pa ni hotel o tem ničesar slišati. Elakovič živi v domači občini glas, saj mu je največja skrb, da dela za blagor vseh. Zato so mu kmetje hvaležni, ga hočejo ponovno voliti za župana in pod nobenimi pogoji ne puste, kakršnokoli znižanje predsedniške plače.

Ančk je največ na svetu

Znani nemški raziskovalec imen, profesor vseučilišča Karlson, je na temelju zanesljivih podatkov ugotovil, da je Ana najbolj znano in najbolj razširjeno žensko ime na vsem svetu. Ne samo pri germanskih in ro-

brle svetli ogenj — sencam prednikov stalna daritev — in na vzvišenem mestu je bil z zlatim oslom okrašen škrlatni tron. Toda škrlatna barva in zlati osel so bili edini znaki veličanstva.

Publija ni bilo treba dolgo čakati. Komaj se je mogel malo okrog ozreti, se je že odgrnila zavesa in hitrih korakov je vstopil vladar.

Bil je že nad štirideset let star, srednje rasti in slabotnega stasa. Prečute noči, skrite skrbi, potrtost zaradi slabotnega zdravja so obledile njegov obraz. Iz njega je odsevala dobrota in milina. V njegovih velikih, črnih, izrazitih očeh je ležala neka utrujenost in napol odprte ustnice so kazale notranjo potrtost. V gostih, kodrastih lasih, ki so neurejeno padali na visoko, upognjeno čelo, kakor tudi v kodrastih, nič negovani bradi se je svetilo mnogo srebrnih nití.

Ko je Publij ugledal tega moža, je priklonil glavo, ker z ramen mu je padala škrlatna toga vladarja, izpod katere je gledal navađen filozofski plašč. Gotovo si je cesar sam brez služabnika oblekel gornjo obleko, da je zadostil navadi, po kateri je moral vsak prost Rimljan sprejemati goste. Zato ni bila zložena v običajne gube.

»Dobrodošel, visokoslavni tribun,« je začel Mark Avrelij z lahkim, slabotnim in malo trudnim glasom.

»Pozdravljen, božanstveni vladar.«

Mark Avrelij se je približal tribunu in se dotaknil njegovega lica s svojimi ustnicami. Po tem poljubu — katerega je moral po starodavnem običaju dati vladar vsakemu členu senatorskega stanu — se je podal ta po nekaj stopnicah na vzvišeno mesto za oltarjem in sedel na prestol.

»Prosim,« je rekel in pokazal gostu z roko stol.

(Nadaljevanje.)

manskih, temveč tudi pri slovanskih narodih je Ana zelo priljubljeno ime, ki ga pogosto dajejo otrokom pri krstu. Danes je na celim svetu 94 milijonov žensk z imenom Ana, torej cela velika armada, na katero so tudi slovenske Ane lahko ponosne.

18 milijard lir letno

Na podlagi novega pooblastila italijanske vlade, da izda še 1530 milijonov lir za vojne stroške v Afriki in dveh prejšnjih pooblastil za izdatke v višini 1640 milijonov lir, se more izračunati, da velja Italijo vojna vsak mesec 1500 milijonov lir in da se bo primanjkljaj italijanskih financ zaradi vojne povečal že letošnje leto za 18 milijard lir. K tem izdatkom še niso prišteti posebni izdatki Italije zaradi znanih sankcij proti njej in večjega oboroževanja. Tako so v novembru povečali mornariški proračun za nove ladje za 414 milijonov lir, za petrolej so izdali 85 milijonov lir itd. Zaradi tega se bo primanjkljaj italijanske državne uprave še znatno povečal, zlasti še, ker so tudi padli dohodki, pa čeprav je davčni vijak že do skrajnosti napet.

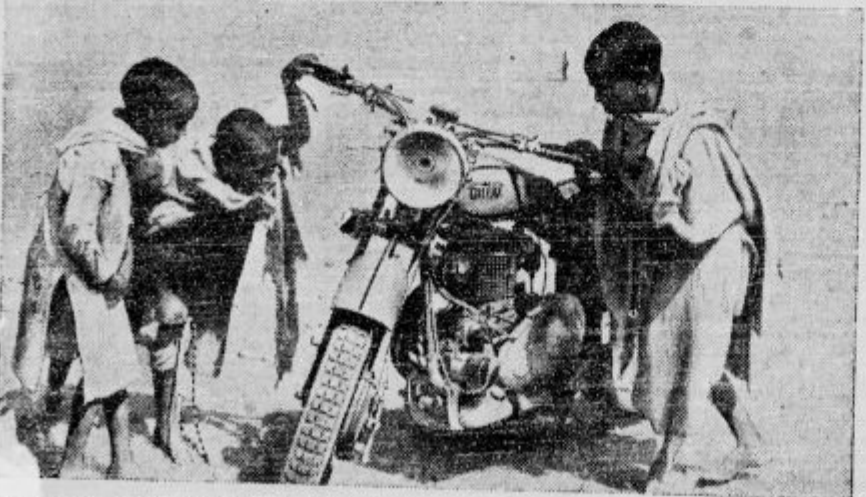
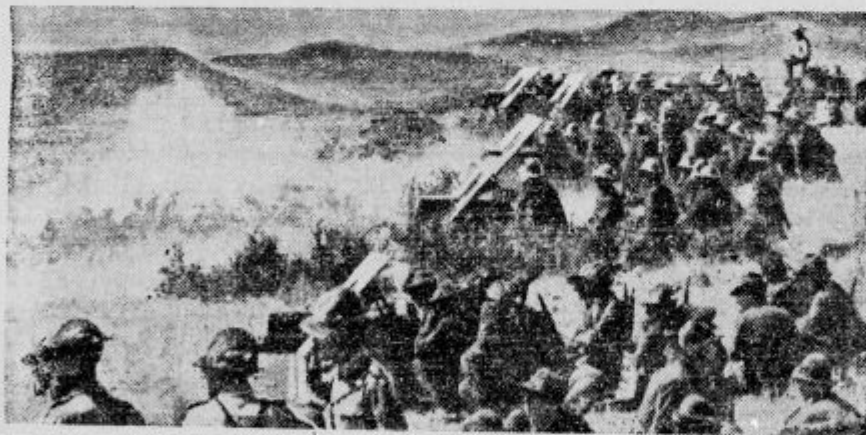
Zmaji še živijo

Na otoku Komodo pri otoku Baliju so brlogi, grape in prepadi, kjer živijo čudovite predpotopne živali, ki jim pravijo, da so zmaji. V dolžino merijo po sedem metrov in na mah morejo požreti človega vola in z enim samim ugrizom umorijo človeka. Pred 23 leti je prišel na ta otok Anglež Owens in je resnično našel to bajeslovno zverino. Divja je, močna in srborita. Kratke noge nosijo mogočno, mišičasto glavo; ogromno žrelo

je polno dolgih, ostrih zob. Strahoviti kremplji morejo na mah razcefrati truplo kake živali. Bivajo v velikanskih jamah, ki si jih iz zmajji sami izkopijejo. V teh jamah prežijo na živali. V džungli otoka Komodo so žaloigre, da se človeku dozdeva, ko da je privid iz pradednin. Srečata se na primer dva zmaja na isti stezi. Napadeta se, strahovito udrihata luskinasta repa. Ko nož ostri zobje se zarirejo v telo nasprotnika. Gorje pa človeku, ki bi si upal v bližino tej zverini brez orožja! — A tudi tega zmaja se je človek polečil in ga imajo v zverinjakihi. Tu pa zverina ni tako strasna. — Nekaj vrst teh zmajev je takšnih, da človeka obide groza ob pogledu na njih ostudno zunanjost. Na otokih Galapagos živi zmaj, ki je le za meter dolg, a vendar ni dobro priti v dotiko z njegovimi zobmi in kremplji. Ta se preživlja z bodicastimi kaktusji, oziroma z njihovimi sadežem. Tako dolgo otresa kakteja, sedeč na zadnjih nogah, dokler ne pade sad na tla. — Druga vrsta zmajev je na pogled ko trdnjava samih oklepov. Ti zmaji merijo po dva metra v dolžino, a radi mogočnega oklepa in radi glave, ki ima take čeljusti ko nože, so videti ko strašen stroj za na bojišča moderne vojske. Tudi ti živijo na otokih Galapagos in so po 200 leti stari. — V grapah in prepadih teh otokov živi črn morski zmaj, ki mu je vseeno, ali je na suhem ali v vodi. En sam pogled nanj — pa te prešine stud in strah, da bi pobegnil. Na dva metra dolgem truplu so na hrbtu bodicaste, trnjeve luske. A kar nič se jih ni bati. — Človeku ne prizadenejo ničesar. Moreš se jih celo dotekniti — če od studa ne uideš!

Tudi krokodili so neke vrste zmaji, saj dosežejo 6 in 10 metrov. Največ jih živi v močvarah otoka Madagaskarja.

Vzorna žena. — Jaz imam s svojo ženo križ. Nič drugega ne zna govoriti, kakor »kupi mi to,« »kupi mi ono,« tako da včasih ne vem, kje se me glava drži. — Moja žena pa ni taka. — Oh, torej si našel pravi biser med ženami. — ... ne, ni taka. Ona mi namreč prvega vzame vso plačo in si potem kupi, kar hoče.

Dve strelj iz Abesinije. Zgoraj vidimo italijanske topničarje, ki streljajo na sovražnika, spodaj pa mlade Abesinčane, ki prvič v življenju vidijo čuden silvor: motorno kolo.

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa „HERSAN ČAJ“ mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravnika R. W. Pearsona, šef-zdravnika v Bengali (Angleška Indija).

Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost „HERSAN ČAJA“ in to z nedvomnim uspehom pri obolelih zaradi pospennja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menianju mesečnega peria), migreni, revmatizmu, otoku obisti, jeter, motnjah v žilodcu, zastupljenosti, zapeki, protinu (gihtu), črevesni boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem odebelenju.

„Hersan čaj“ se dobiva v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastonj:

„RADIOSAN“, Zagreb, Dukljaninova 1

Reg. 8. št. 14001 z dne 6. VI. 1935

RADIO

Četrtek, dne 19. marca: 9.30 Napoved časa, poročila, objava sporeda; 9.40 Versko predavanje; 10. Prens cerkvene glasbe; 11.30 Otroška ura; 12. Napoved časa; 12.15 Stanovske pesmi; 13. Plošče; 16. Kmetijska ura; 16.20 Slovanska glasba; 17. O medu in medenem pecivu; 17.15 Za dobro voljo; 19. Napoved časa; 19.30 Nacionalna ura; 20. Koncert pevskega društva „Čankar“.

Petek, dne 20. marca: 11. Solska ura; 12. Plošče; 12.45 Vremenska napoved poročila; 13. Napoved časa; 13.15 Plošče; 14. Vremensko poročilo; 18. Zbrano delo Vide Jerajev; 18.20 Plošče; 18.40 O zemlji, knjigi; 19. Nap. časa, vremenska napoved, poročila; 19.30 Nac. ura; 20. Prens iz Zagreba; 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila; 22.30 Angleške plošče.

Sobota, dne 21. marca: 12. Plošče; 12.45 Vremenska napoved poročila; 13. Napoved časa, 13.15 Plošče; 14. Vremensko poročilo; 18. Radijski orkester; 18.40 Pri naših zadružnikih; 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila; 19.30 Nac. ura; 19.50 Zunanji politični pregled; 20.15 Pester večer; 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila; 22.15 Radijski jazz.

Nedelja, 22. marca: 8. Celovadba; 8.30 Napoved časa, poročila; 8.45 Plošče; 9.15 Prens cerkvene glasbe; 9.40 Versko predavanje; 10. Trije veseli godci; 11. Arija ali spev; 12. Napoved časa; 12.15 Vesel spored; 13.15 Plošče; 16. Reja malih živali; 16.20 Plošče; 17. Gospodinj, ura; 17.20 Med gasilci; 19. Čas, poročila; 19.30 Nac. ura; 20. Koncert; 20.45 Koncert; 21.30 Radijski orkester; 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila; 22.15 Radijski jazz.

Ponedeljek, 23. marca: 12. Plošče; 12.45 Vremenska napoved, poročila; 13. Napoved časa; 13.15 Plošče; 14. Vremensko poročilo; 18. Zdravniška ura; 18.20 Plošče; 18.40 Kulturna kronika; 19. Napoved časa, vremenska napoved; 19.30 Nac. ura; 20. Melo jazz; 20.40 Vokalni koncert; 21.20 Radijski orkester; 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila; 22.15 Radijski jazz.

Torek, dne 24. marca: 11. Solska ura; 12. Plošče; 12.45 Vremenska napoved; 13. Napoved časa; 13.15 Plošče; 14. Vremensko poročilo; 18.40 Filozofsko predavanje; 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila; 19.30 Nac. ura; 20. Prens iz Zagreba.

Sreda, dne 25. marca: 9. Napoved časa, poročila, objava sporeda; 9.10 Versko predavanje; 9.30 Prens cerkvene glasbe; 11. Otroški kotiček; 12. Napoved časa; 12.15 Akademija II. drž. gimnazije; 13. Plošče; 16. O gozdarstvu; 16.20 Našim mamicam; 17. Za dobro voljo; 19. Napoved časa, poročila, objava sporeda; 19.30 Nac. ura; 20. Hronika gre v nebesa; 21. Venčki narodnih pesmi;

PLANINKA
ČAJ

M. BAHOVEC

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim?

Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in tenivosti črevesja, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihtu in isijasu, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri poapnenju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Da se oseba redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6-12 tedenskem zdravljenju s Planinka čajem. Boljše in odpornejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje s do-sežejo s pomočjo Planinka kure.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20.—

Reg. N. 329/36

Iz občinske pisarne

Pogojni odpust kazni maloletnikom po enoletni preizkusni dobi. Za osebe, ki so zagrešile kakšno kaznivo dejanje, pa se niso izpolnile svojega 17. leta, določa kazenski zakon namesto kazni uporabo drugih primerenih vzgojnih sredstev. Takla sredstva so: opomin, pogojni odpust s preizkusno dobo enega leta, oddaja v poboljševalnico itd. Posebno važno vzgojno sredstvo je pogojni odpust na preizkus za dobo enega leta. Sodnik za mlajše mladoletnike mora v tej dobi vršiti nadzorstvo nad pogojno odpuščenim maloletnikom. V zakonu je razen tega predvidena še posebna institucija zaupnikov, s pomočjo katerih opravlja nadzorstvo nad nedoločenim. Dolžnost takšnega zaupnika je, da vpliva z nasvetom, s primerno zapovedjo in z drugimi primernimi sredstvi na maloletnika, da začne pošteno življenje. Da more stopiti v življenje iz zakonske določbe, ki je gotovo zelo pametna, saj je zlasti v veliko korist mlajših maloletnikov samih, ki so morda veled nezgodnega nadzorstva s strani staršev ali pa njihovih zaupnikov ali pa vsled slabe družbe zašli na napačno pot, morajo vse občine v teku enega meseca določiti za svojo občino pošteno in zanesljivo osebo, ki ima veselje in sposobnost za navedeno vzgojno delo. Za poštene siromašne zaupnike, ki se s prav posebno ljubeznijo in uspešno hvalijo z izvršnim nadzorstvom zašli nedoločenih, kakor se to uradno imenuje, so predvidene tudi male nagrade s strani sodnega ministristva. Za izplačila takih nagrad služi fond za podpiranje siromašnih odpuščenih kaznivcev, ki se vodi po posebnem pravilniku, izdanem 11. oktobra 1935. Ker odpada tudi na deželo čimdalje večje število maloletnih kaznivcev, zato naj bi občinski odbori bili pri odločanju vzgojnih zaupnikov kar najbolj vestni. Če vsak tak zaupnik reši samo enega mladega človeka, ki gotovo ni po lastni krivdi zabredel na napačno pot, je storil ogromno dobro delo.

Valilna jajca za leto 1936. Občine so že dobile obvestilo, kdaj in kje bodo dobili oni interesi, ki so nedavno naročili valilna jajca plemenskih kokoši, ista. Jajca so zapakovana v posebnih za to pripravljenih škaflih, ki jo mora nato vsak vrniti okrajnemu načelnstvu, lahko jo pa tudi vsak odkupi. Škaflija za 30 jajec stane 7 Din. Jajca je treba prenesti peš, nikakor ne na kolesu. Na vsakem jajcu je zaznamovana številka kokoši, teža jajca v gramih in dan, kdaj je bilo zlezeno. Jajce za nasad ne sme biti starejše od 14 dni! Ko prinesete jajca domov, morajo doma 1 dan počivati, šele potem se jih lahko nasadi. Če bi radi koklje bilo potrebno počakati v nasajanjem par dni, je jajca shraniti na hladnem prostoru in pa ne na praveč suhem kraju. Da ostane rumenkaj v svoji pravilni legi, je treba jajca vsak dan obrniti. Vsi, oziroma vse, ki so valilna jajca dobili, bodo morali o valilnem aspehu kasneje poročati. — Zanimivo je, da je bil letošnji odziv za naročilo valilnih jajec zelo velik. Vsak zainteresirani jih bo dobil po 15.

37--
40--
65--
55--
88--
65--
Sternovski
CELJE 19

UČENIK IN VZROKU
NASTOJ

Zračni napadi v primeru vojne

Znani holandski letalski konstruktor Fokker je v nekem razgovoru podal svoje mnenje o letalski vojni bodočnosti. Ta vojna ne stoji neposredno pred nami, vendar pa njene možnosti ni zavračati.

Današnja velemeda niso zmožna, da bi se ubranila z vsemi pripomočki moderne tehnike opremljenih zračnih brodivov. To so pokazali zračni manevri v zadnjih letih z vso jasnostjo. Zračni napadi se bodo v bodoči vojni izvršili z bliskovito naglico. Tisti bo imel prednost, ki si bo z neprickovanim napadom zagotovil uspeh in uničil nasprotnikova gospodarska in fabrikacijska središča, preden se bo izvedla obramba v celnem obsegu. Težnja bo ta, da se važne vojaške naprave, kakor tudi važne fabrikacijske točke vojnih tvoriv uničijo po zračnem brodivju z zažigalnimi in eksplozivnimi bombami.

Ti zračni napadi se bodo usmerjali tudi proti civilnemu prebivalstvu, povzročali bodo paniko in z uničevanjem železniških prog in cest onemogočali prehrano velemed. Kdor prej pride, prej melje, je geslo vseh zračnih voditeljev bojev. Navzlic vsem obrambnim pripomočkom je nevarnost, da se v megletem vremenu ali v noči približanje velikega zračnega brodivja ne bo dalo preprečiti. Po bombardiranju kakšnega velemeda s brodivjem kakšnih 300 letal ne bodo imeli gasilci nobene možnosti več, da bi pogasili neštevilne požare.

Učinek plinskih napadov pa zelo pretiravajo. Ta učinek je namreč preveč odvisen od najrazličnejših vremenskih prilik. Veter, temperatura in vlaga je treba natančno upoštevati, če hočemo, da bodo plini, ki so vendar večinoma težji od zraka, razvili svojo svojo silo. Kakor znano, zadostuje kratak dež, da napravi tudi največjo množino plina v najkrajšem času neškodljivo.

Veliko vlogo pripisuje Fokker materialnim težavam, ki bi se pokazale prav kmalu po izbruhu zračne vojne. Tudi vprašanje nadomestila za vodje letal bi stoptilo kmalu z vso težo v ospredje. Uničena letala bi se ne dala kmalu nadomestiti, ker bi nasprotnik izdelovalnice seveda trajno napadal, tako da bi nastale večje obratne izgube. Odločilno vprašanje ni to, koliko letal ima kakšna država, temveč kakšna je njih borbeno vrednost in kako hitro bi se dali uničiti aparati nadomestiti. Pri tem je upoštevati, da so moderni aparati zelo komplicirani in njih instrumenti zelo občutljivi.

RAZNO

d Za lepi praznik sv. Jožefa so iskreno spominjam vseh slovenskih Jožic, Jozef in Pepic in želim vsem sv. blagoslov in obilo sreče. Mnogo srčnih pozdravov tudi vsej Štrubjevi žlahti in moji zvesti prijateljici g. Jeršinovi v Rudniku pošiljam Josipina Krojer v Varšavi.

NAZNANILA

Duhovne vaje za dekleta bodo od 24. marca do 28. marca. V postnem času prav na Marijini prazniku Oznanjenja, si boste lahko ločene od vsega sveta v zaprtih duhovnih vajah uredile svoje življenje in nabrale novih moči, da boste ostale Bogu zveste. Lepo povabljeni: pridite! Priglasite se kar po dopisnici na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domzale.

Listnica uredništva

Dopisov o delovanju naših društev prihaja toliko da jih ne moremo objavljati. Le omenjamo jih v enem ali dveh stavkih. V odgovorih na naše vprašalne pole koncem leta se je vsaj 90 odstotkov naročnikov izjavilo proti obširnimi dopisovi, ki se pečajo z dogodki v enem ali drugem našem društvu. Dopisnike prosimo da se po tem ravnajo.

Pomladanski nakup za damske plačce, obleke v veliki izbiri in po ugodnih cenah nudi — državnim uradnikom tudi na obroke Občasnica za Slovence — turševa c. 29 hiša Gospodarske zveze.

Priporočamo vam ugoden nakup deloma tudi na hranilne knjižice članic Zadruga zveze.

Žalost. Zelo sem žalostna, mojega moža so za tri mesece zaprli. — Nu, saj trije meseci kmalu minejo! — Saj to je ravno tisto, kar me žalosti!

Gospa, ki se ji je smilil mož, ki nima niti toliko, da bi plačal vožnjo do svojega sina: »Ubogi mož, tu imate denar. Kje pa je vaš sin?«
Berač: »V goštilni.«

Arterioskleroza

Poapnenje žil se imenuje pojav, ko pričenejo izrabljene krvne žile postajati trde, krhke in neelastične. Tako se srce mora vedno bolj naporjati, da zamore kri poganjati skozi žile. Vsled tega se poveča tudi krvni tlak. Če je proces že toliko napredoval, lahko krhke žile (arterije) tudi počijo. Ta pojav se imenuje kap.

Vzroki poapnenja žil so različni: slaba sestava krvi, motnje v prebavi, zaprtje, prekomerno uživanje alkohola, zastupljenje krvi vsled sečne kisline. Vzoredni pojavi so: omotica, srčna slabost, utrujenost, otrpanje rok in nog, glavobol in motnje pri hoji.

Zdravljenje: Paziti je na lahko in redno čiščenje, kar se doseže z dnevnim pitjem 1—2 skodelici Planinka-čaja, ki ureja čiščenje.

Dijeta: Priporočena je lahka hrana. Omejiti pa se je kar največ v uživanju alkohola in kajenja. Potrebno se je mnogo gibati na svežem zraku in kopati se. — Reg. S. 529/36.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali tri prostori velja za enkrat Din 5. Naročniki "Domoljuba" plačajo samo polovico ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali čejejo poslovanje obrtniki pomočniki ali vavenci in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Malo posestvo

prodaja. Rudi se lahko 3 živne, lepa leza. Jože Jakovč. Sp. Per. n. 30. Metvode.

Skedeni (pod) dobro ohranjen, na prodaj. Sostro. župnišče.

Rotle za žganjekuho, brezparniške dobiti na ceneje pri Janu Sitrer, kotlar in kpar, Stara Loka-Skofja Loka.

Kupim posestvo

se-toleže iz hiše, hleva za 4 g. v. živine, na Gorenjskem ali v Savinjski dolini. Načrt v upravi "Domoljuba" pod št. 3445.

Obleko, hlače i. t. d. dobiti vedno najbolj in najceneje pri Ludviku Slak, Dobrič pri Trebnem. Pridite se preprati!

Manjše posestvo

na ravni na Dolinskem, kulin. Ponudbe pod "Placem" v gotovini št. 3735 na upravo lista

Valenca z vso oskrbo s. r. j. m. — Mojč Alojz, mizar, Gorenja vas, Legatec.

Ženske in moški lahko vsak v svoj m. kraju dobro zaslužijo s prodajanjem dobrih predmetov. — Ponudbe na upravo Domoljuba pod "Zasluzek" Stev. 3769.

Zrtev prepiranja, Sodnik: Zaradi svojega prepiranja, seveda, Obtoženec: Da, zares. Bil sem prepiran, da ni policije v bližini.

Nevarnost, Janez: Hotel bi imeti ženo, ki bi bila pravo nasprotje mene. Jože: Ze vem — lepo, prijazno in inteligentno, kaj ne?

Denarne zadeve

bančne, hranilniške in posojilniške terjatve vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje, vojno škodo **nakup in prodaja**

izposluje razne kredite v gotovini na hranilne knjižice in hranilne knjižice na vknjižbo.

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

Zanesljive nasvete in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah, dobte edinole pri pooblaščen Bančni poslovni pisarni

Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beot o. nova ul. 14/II. - Telef. 35-10. - Za odgovor znamke.

Dober nauk. — Oče daje nasvete sinu, ki se pripravljata na poroko: Veš, najbolje je, da se s svojo ženo dogovorita tako, kakor sem se jaz s tvojo materjo: v vseh majhnih življenjskih zadevah sem prepustil odločitev njej, samo za res pomembne dogodke sem si prihranil zadnjo besedo. Sin: In tako je šlo dobro? Oče: Ivrstno. — Nu, in če danes pomislim — resnično pomembnih dogodkov v najinem zakonu prav za prav ni bilo.

Za stavbno dobo 1936

Vam nudi železnina

Fr. Stupica v Ljubljani
Gospodarska cesta 1

ves potrebni gradbeni material, torej: Trbovelski cement, betonsko in drugo železo in pločevino, storja za stropne, strešno lepenco, lesni cement, kovanje za stavbe in pohištvo, orodje, stidilnike, pumpe, kopalne banje, klozete, vodov. dne školjke, armature itd. **Poskusite!**

Draga zdravnica. — Od zdravnika prihajaš? Zakaj se pa ne daš lečiti svoji ženi, saj je zdravnica? — Ona je zame prediaga, Imel sem bronhijalen katar, pa mi je takoj predpisala bivanje na jugu, seveda ob njenem spremstvu.

330 let staro vino. Najstarejša in najskovitejša vinskolektarska trdka na Poljskem: Fakir v Varšavi, je letos prodala vse svoje stare zaloge. Med 2000 steklenicami so bila tudi vina iz leta 1610. Sla so za drag denar. Seveda — v Ameriko! Pravi poznavalec ne bi kupoval take vinske starine, ker je znano, da imajo taka vina vrednost le kot redkost, pa so povsem odvratnega okusa.

Za žganjekuho dobiti najboljše **brinje, lge, rožine in črno grozdčice** (vampirji) pri trdnici **Franc Podganski d. o. s. a., Ljubljana** Tyrševa cesta 33 - Javna skladišča (Balkan).

Najobsežnejši zdravniški okoliš ima pač neki zdravnik v Avstraliji, ki oskrbuje pokrajino v obsegu 100.000 km², torej dve petini Jugoslavije. Posluhuje se seveda letala, v katerem je tudi lekar- na in majhna operacijska sobica.

Preudarnost. — Gospa, ki izbira v trgovini ro-kavice: Moj Bog, gospod, ako dobro premislim, bi kazalo kupiti črne... Moj ubogi mož je tako bolan!

DROBTINE

Rastline duhajo. Ze večkrat so razni raziskovalci domnevali, da imajo tudi rastline neko vrsto vohu, toda te domneve doslej niso mogli dokazati. To je storil sedaj vsaj za neke rastline neki ameriški botanik. Uporabil je za svoje preizkušnje znano "mesojedo" rastlino rosiko. Nekoliko oddaljeno od nje je obesil kosček svežega mesa. Rastlina je potem pokazala razločno obračanje proti mesu. Seveda pa je bilo to obračanja silno poča no in se ni dalo ugotoviti s prostim očesom, temveč na ta način, da je filmski aparat v presledkih po 40 minut napravil po en posnemek.

Odvetnica

Dr. Mija Frlan-Jernejčič

je otvorila pisarno in io pridružila očetu pisarni dr. Frlana Franceta, advokata, **Ljubljana, Mikloš čeva cesta 4/I.**

Škratinka je ena najnevarnejših otroških nalezljivih bolezni. Pojavlja se najraje med 5 in 16. letom. Umrljivost znaša 15 do 20%. V mnogih slučajih zapušča škratinka neugodne posledice: vnetje ušesa, ledvice in srčnih loput. Vsak na šklatinki oboleli je okužljiv za svojo okolico najmanj še 6 tednov od izbruha bolezni. Vsakdo, ki je prebolel šklatinko, je do konca življenja varen pred njo. Vsakdo se lahko obvaruje pred šklatinko z zaščitnim cepljenjem. Za popolno nenalezljivost je potrebno trikratno cepljenje, tako, da je med vsakim cepljenjem razdobje 2 do 3 tedne. V zadnjih letih se vrši tudi skupno cepljenje, tako, da je med vsakim cepljenjem razdobje 2 do 3 tedne. V zadnjih letih se vrši tudi skupno cepljenje proti davici in šklatinki.

Za Veliko noč priporoča

F. I. Goričar pri Ivanki

Ljubljana - Sv. Petra cesta 29

ravnokar došlo veliko izbiro blaga za moške obleke, za ženske plašče in kostume, lepo in poceni modne blagove za ženske in otroške obleke, za srajce, predpasnike, blago za vsakovrstno posteljnino, izdelovljene damke in otroške plašče in obleke, moške srajce, kravate, nogavice, dežnike, svitene rute in šerpe, ovratne rute, barele, aktovke, ročne torbice itd.

Pri nakupu nad Din 100- dobiti primeren nameček. Pri nakupu moške obleke lepo kravato zastonj, ako se sklicujete na inserat v Domoljuba

Zna... A: »Sprevednik me je v tramvaju pogledal, kakor bi ne bil plačal voznine.«

B: »In kaj si ti naredil?«

A: »Pogledal sem ga, kakor bi io bil plačal.«

NAJCENEJŠI ČEVLJI

TVRDKI ANT. KRISPER
LIUBLJANA, MESTNI TRG 26

Otroški iz črnega ali rjavega usnja . Din

16-

Ženski iz črnega ali rjavega usnja z usnjatim podplatom . Din

65-

Moški iz črnega ali rjavega usnja z usnjatim podplatom . Din

69-

»Domoljuba« stane 38 Din za celo leto, za tuzemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba« Tel. 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«, Telefon 29-92. Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Kosiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čef.